Jaargang 111. Dingsdag, 3 Februarij 1852. No. 10.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* te verpachten, voor den tijd van één jaar:

Het **VERLAATSGELD** van het VERLAAT aan het *Damsterdiep.*

De Voorwaarden, naar welke deze Verpachting zal plaats hebben, zullen, van heden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.

De op zegel gestelde Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 23 der Voorwaarden, moeten, vóór of uiterlijk op DINGSDAG, den 10den Februarij 1852, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den hoogsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op WOENSDAG den 11den Februarij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING BIJ INSCHRIJVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het **BOUWEN** van eene **OPHAALBRUG** over de **HOOFDVAART** genoemd het ***STADS MUSSEL-KANAAL***, in de Provincie *Groningen*, Gemeente *Onstwedde*, bij den Musselstroom, ten einde de verbinding daar te stellen van den Rijweg van *Onstwedde* naar *Valthe.*

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen veertien dagen bevorens ter lezing liggen: ter STADS SECRETARIJ; te *Groningen*, in *den Doelen*, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de Wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; den Kastelein TIDDENS, in *de Beurs*, aan de Vischmarkt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het *Blaauwe Paard;* bij den Kastelein VISSER, in *de Zon;* bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de *Stads Herberg* en in de *Slingerij*, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in *de Altena;* te *Zoutkamp*, bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen*, bij de Wedw. ELINGA; te *Winsum*, bij de Wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam*, in het GEMEENTEHUIS en in het ZIJLVESTERHUIS; te *Bedum*, bij de Wedw. J. J. WEG; te *Appingedam*, bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl*, bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de Wedw. WEITS; te *Ten Boer*, in het GEMEENTEHUIS; te *Termunterzijl*, bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek*, bij de Wedw. MEURS; te *Zuidbroek*, bij den Kastelein BUINING; te *Winschoten*, bij de Wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans*, bij den Kastelein SMIT; te *Veendam*, in het GEMEENTEHUIS; te *Grijpskerk*, bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn*, bij de Wedw. OSSENTJUK; in de *Wildervank*, in het Huis *Barreveld*; op het *Stads Kanaal*, bij den Verlaatsmeester DRENTH, en te *Onstwedde*, in het GEMEENTEHUIS; terwijl nadere Inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER, den Opzigter J. UNIKEN, te *Wildervank*, en den Adsistent-Opzigter J. E. UNIKEN, te *Stads Kanaal.*

De op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 11 der Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 20sten Februarij 1852 aanstaande aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den 21sten Februarij 1852 aanstaande, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** der ligtingen van de **NATIONALE MILITIE** voor de jaren **1848, 1849, 1850** en **1851**, die voor één jaar zijn vrijgesteld geweest, dat de **EERSTE ZITTING** van den **MILITIERAAD** in deze Provincie zal geopend worden, in deszelfs GEWONE VERGADERZAAL, in het RAADHUIS alhier, op WOENSDAG den 4den Februarij aanstaande; dat de PROVISIONEEL VRIJGESTELDE LOTELINGEN dezer Gemeente van de jaren **1848** en **1849**, en van het jaar **1850** tot en met het getrokken nommer **847** in den Raad moeten verschijnen op bovengemelden dag, des voormiddags te 9 uur, en de overigen, die van de jaren **1850** en **1851**, op DONDERDAG den 5den Februarij aanstaande, mede des voormiddags te 9 uur, onverschillig of zij op LIGCHAAMSGEBREKEN of óm andere REDENEN reclameren; terwijl Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden door deze voor voldoende gewaarschuwd achten, en zij zich alzoo niet moeten verlaten op het ontvangen van een oproepingsbiljet.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 22sten Januarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van de gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 23sten Januarij 1852, no. 18, gearresteerd en invorderbaar verklaard KOHIER van de GRONDBELASTING op de GEBOUWDE en ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN, over den jare 1852, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten, met de *vereischte bijlagen* moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, geschreven op Zegel, behooren te worden ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer H. TUINHOUT, te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 30sten Jan. 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis, dat zij ontvangen hebben eene klagte van den Heer LUITENANT-KOLONEL, Eerstaanwezenden INGENIEUR te *Groningen*, inhoudende, dat er MISBRUIKEN plaats hebben op **'s RIJKS MILITAIRE GRONDEN**: dat namelijk op STROOKEN GRONDS, tusschen den BINNENTEEN der WALLEN gelegen en blijkens de gestelde grenspalen tot 's RIJKS MILITAIR TERREIN behoorende, door de bewoners der aangrenzende Huizen **LINNEN** wordt **GEBLEEKT** of **ASCH** en andere **VUILNIS** wordt nedergeworpen; dat daardoor het GRAS verhinderd wordt te wassen en door de VUILNIS op sommige plaatsen de TOEGANG tot de WALLEN als 't ware wordt belet. Zij waarschuwen, naar aanleiding dier klagte, de Ingezetenen dezer Gemeente, om zich te onthouden van deze misbruiken, die schade aan 's Rijks eigendom toebrengen en waardoor de daders, buiten vervolging van wege de militaire Genie, zich blootstellen aan het ondergaan der straffen gesteld op die overtredingen bij het Reglement van Politie en het Wetboek van Strafregt.

En zal hiervan afkondiging worden gedaan in de *Groninger Courant* en mededeeling aan de COMMISSARISSEN van POLITIE, om tegen de overtredingen te doen waken.

GRONINGEN, 2 Februarij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING:
Woensdag den 4den Februarij 1852, des middags te 12 uur.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

NEDERLANDSCH WOORDENBOEK.

Sinds geruimen tijd bestaat er eene dringende en algemeen erkende behoefte aan een Woordenboek der Nederlandsche Taal, op ruime schaal aangelegd en naar de eischen der hedendaagsche Taalwetenschap bewerkt. De steeds toenemende belangstelling in de taal en letteren des Vaderlands — een verblijdend verschijnsel van onzen tijd — doet die behoefte dagelijks sterker gevoelen.

Getrouw aan zijne roeping, om te waken voor de regten der taal, dat pand der nationaliteit, dat Noord en Zuid broederlijk vereenigt, heeft het Nederlandsch Letterkundig Congres, in zijne onlangs te Brussel gehoudene Derde Vergadering, maatregelen genomen om de bestaande behoefte te vervullen, en besloten, dat er op last en in naam van het Congres een Algemeen Nederlandsch Woordenboek zal worden vervaardigd en uitgegeven, overeenkomstig het plan, door de daartoe benoemde Commissie ontworpen en in de Vergadering van den 31sten Augustus l.l. voorgedragen.

De ondergeteekenden zijn door het Congres benoemd tot Leden der Redactie van het Woordenboek. Zij hebben gemeend zich aan dien vereerenden last niet te mogen onttrekken. Wel ontveinsden zij zich niet, hoevele moeilijkheden en bezwaren zij te bekampen zouden hebben, om tot eene gewenschte volvoering hunner taak te geraken. Zij hebben veeleer dat alles rijpelijk overwogen; doch zij zagen geene reden, om aan de goede uitkomst te wanhopen, en hebben daarom eenparig het besluit opgevat, met vertrouwen eenen arbeid te aanvaarden, waarvan het welgelukken eene zaak van vaderlandsch belang mag heeten.

Doch bij het ondernemen van dit veelomvattende werk zijn zij er verre af, op eigen krachten een onmatig vertrouwen te stellen. Zij zijn bereid (volgens de bepalingen, vastgesteld in het Verslag der Commissie), de leiding der werkzaamheden op zich te nemen, en zelven van die werkzaamheden een ruim aandeel te dragen. Maar zonder de krachtige medewerking hunner landgenooten zou al hun streven ijdel blijven, en bij den onmetelijken omvang hunner taak verre te kort schieten.

Zij twijfelen niet, of deze medewerking zal hun volgaarne worden verleend door ieder, die zich daartoe op eenigerlei wijze in staat moge gevoelen. Wie zou niet gaarne het zijne bijdragen ter volvoering van een plan, dat voor de vaderlandsche taal en letteren zulke schoone vruchten zou kunnen dragen?

Aan een aantal letterkundigen in België en Noord-Nederland, die door de rigting hunner studiën meer bepaald tot eene geregelde medewerking geroepen schenen, is door de Redactie het verzoek gerigt, om haar zooveel mogelijk de behulpzame hand te bieden. Doch terwijl zij met vertrouwen uitziet naar hetgeen haar dien ten gevolge zal worden toegezegd, gevoelt zij tevens, dat zij bij hare uitnoodigingen buiten twijfel menigen naam zal hebben voorbijgezien, die tot groot nut voor hare zaak zou kunnen verstrekken. Daarom wendt zij zich thans tot hare landgenooten in het algemeen, ten einde ieder, die daartoe in staat is, tot ondersteuning van haren arbeid op te wekken. Elke bijdrage tot het groote werk, elke mededeeling van woorden of uitdrukkingen, die ter verrijking van het Woordenboek zouden kunnen dienen, elke aanwijzing van bruikbare bouwstoffen, zal door haar in dank ontvangen en erkentelijk vermeld worden.

Mogt deze oproeping weerklank vinden bij velen! Mogt het plan tot een nationaal Woordenboek inderdaad eene zaak van nationale belangstelling blijken te zijn!

1 Febr. 1852.

De Redactie van het Nederlandsch Woordenboek,
M. DE VRIES, te *Groningen.*
J. DAVID, PR., te *Leuven.*
L. A. TE WINKEL, te *Leiden.*

(*In het belang der zaak, worden alle vaderlandsche dagbladen beleefdelijk uitgenoodigd, de verspreiding der bovenstaande regelen, door overneming in hunne kolommen, te helpen bevorderen.*)

REDEVOERING *van den heer* ***J. J. CREMERS***, *uitgesproken in de Eerste Kamer der Staten Generaal, zitting van den 24sten December 1851, bij de behandeling van hoofdstuk X der Staatsbegrooting* (Oorlog).

Mijne stem, Mijne Heeren, daarvan ben ik overtuigd, zal dit wets-ontwerp niet doen vallen. De redenen, die ik wensch mede te deelen, zullen waarschijnlijk op u denzelfden invloed niet hebben, als dit bij mij het geval is. Ik wensch echter ze mede te deelen, om twee punten te doen uitkomen.

Vooreerst wil ik verklaren, dat zoo ik mijne stem tegen dit hoofdstuk uitbreng, dit tegen de zaak en geenszins tegen den persoon des Ministers, thans aan het hoofd van dit departement, gerigt is, daar ik evenzeer als ieder wensch, dat hij aan het hoofd daarvan moge blijven.

Ten tweede ben ik evenzeer als ieder overtuigd, dat een nationaal, een goed leger noodig is, om voor ons Vaderland, orde en vrijheid van binnen en naar buiten onze veiligheid te bewaren. Ik vertrouw, meer dan een ander spreker, dat ons leger in staat zal zijn, om deze zijne pligten te vervullen, en ook ik wil gaarne daartoe alle noodige opofferingen goedkeuren.

Indien ik dus mijne stem tegen dit hoofdstuk uitbreng, dan geschiedt dit, omdat, naar mijne overtuiging, de sommen, die beter konden worden besteed ter verzekering van orde, vrijheid en veiligheid, thans verkeerdelijk worden ten koste gelegd om vestingwerken te onderhouden, die ik onnoodig of schadelijk acht. Dit onderwerp heeft ten verleden jare aan den Minister van Oorlog aanleiding gegeven, om aan ons mededeelingen te doen, die geheim moeten blijven. Ik weet niet, of ik zal kunnen spreken, zonder dat geheim in eenig opzigt te verbreken. Mogt ik dit doen, dan zal de geachte Voorzitter dezer Vergadering of de heer Minister van Oorlog mij daarop wel opmerkzaam maken, ook zonder mijne uitnoodiging. Voor mij, liever dan het geheim te openbaren, wensch ik hunne waarschuwing zelf in te roepen.

Weinige leden dezer vergadering hebben, geloof ik, het voorregt van veilig achter de muren van vestingen te wonen. Zij, die er achter zouden zijn, gunnen evenwel, geloof ik, gaarne aan anderen dat voorregt. In vredestijd toch is het geheele land veilig, en veroorzaakt die toestand slechts last; in tijd van oorlog geeft een verblijf in de vestingen slechts aanleiding tot eenigen tijd, in gevaar en verwarring doorgebragt. Die toestand is die van de stad mijner inwoning. Het zal u allen bekend zijn, dat er menigvuldige verzoekschriften zijn aangeboden, strekkende om te betoogen, dat die toestand voor velen zeer lastig is, en dat zij, naar het inzien van alle ingezetenen, voor de ontwikkeling van nijverheid en welvaart zeer nadeelig is.

Ik verzoek u evenwel daarbij op te willen letten, dat hoezeer er voor die stad geen gelukkiger dag kan zijn, dan waarop zij vernemen zal, dat de muren van de vestingwerken zullen worden gesloopt, zij zich daaromtrent geen aandrang veroorlooft, maar zich bepaalt met te zeggen, dat indien die stad vesting moet blijven tot beveiliging van den lande, dit dan zoo zij, maar dat men dan den toestand niet noodeloos drukkender make dan hij behoeft te zijn. Dit is thans het geval; met dat gevaar wordt zij nog meer bedreigd.

Er is door de Regering eene wet voorgedragen, die nog niet bij deze Kamer in behandeling is. Vergunt mij evenwel een paar woorden daarover te zeggen. Rondom de vestingen zijn verboden kringen; de uiterste kring wordt bij het wets-ontwerp naauwer gemaakt; en bepaald op een afstand van 900 of 1000 ellen, daar buiten blijft men vrij; maar ik vraag u, wat het eene stad baat, die voor hare nijverheid en welvaart ontwikkeling behoeft, dat zij op een afstand van 1000 en meer ellen buiten de vesting mag bouwen, wanneer zij onder de muren zelfs niet alleen geen magazijn, geene fabrijk, maar niets hoegenaamd mag oprigten of daarstellen? Daar in die onmiddelijke nabijheid wordt de toestand der vestingen nog verergerd bij de wet, welke is voorgedragen. Het was immers tot nu toe aan den Minister van Oorlog voorbehouden, om aan de ingezetenen, welke tot bevordering van hunne nijverheid het een of ander onmiddelijk onder de muren wenschten daar te stellen, de vergunning daartoe te verleenen, onder eene voorwaarde, die, hoewel drukkend zijnde, door ieder werd aangenomen, waartegen zich niemand verzette; de voorwaarde namelijk, dat die gebouwen of beplantingen, op de eerste aanmaning van den Minister van Oorlog, in tijd van gevaar door de ingezetenen zouden worden nedergehaald, of, zoo noodig, op hunne kosten van wege den Minister. Die bevoegdheid tot vergunning bestond; zij zal nu worden opgeheven.

Die vergunning schijnt door den Minister niet gevaarlijk te zijn geacht, want hij heeft eerst eene gelijke bepaling, tot bestendiging van dien toestand, in de wet gelascht. De Minister van Oorlog begreep dus, dat hij, zonder gevaar voor de verdediging van vestingwerken, nu en dan zoodanige vergunning kon geven, onder de opgenoemde drukkende voorwaarden.

Evenwel heeft de Minister, op eene korte aanmerking, die van wege de Tweede Kamer is gemaakt, dat artikel teruggetrokken. Indien nu de wet in dien toestand wordt aangenomen, dan zal de stad, die ik op het oog heb, dan zullen vele steden in ons Land, die ontwikkeling behoeven, niet meer onder de muren kunnen laten bouwen. De Minister vergunne mij deze opmerking; hij had wel begrepen, dat die bevoegdheid niet nadeelig was, want anders had hij ze niet voorgesteld; ik had van hem verwacht, dat hij eene zoo nuttige bepaling niet had ingetrokken op eene eenvoudige aanmerking, die ik mij niet veroorloven mag te beoordeelen, daar zij bij een anderen tak van de wetgevende magt is gemaakt, maar die mij, dit wil ik wel zeggen, en ook den Minister niet voldoende kan toeschijnen, om aan de vele vestingen in ons Land zulk een groot ongerijf te veroorzaken.

Het ongerijf, dat daaruit zal voortvloeijen, strekt zich niet alleen uit tot de vestingen, maar dikwijls ook tot de geheele omliggende landstreek. Ik heb daarvan de ondervinding, Mijne Heeren. De stad en het land van Groningen zijn naauw aan elkander gehecht; vroeger met elkander in strijd, heeft de stad ingezien, dat zij leeft door het land, en het land weet nu, dat het voor zijne eigene ontwikkeling eene goede marktplaats behoeft. Ik vraag u, hoe het beider ontwikkeling moet tegengaan, dat men de uitbreiding van de marktplaats belemmert, en dezelve langzamerhand in enger grenzen perst. Het is een ligchaam, dat in vollen groei is, maar waarvan de maag en de longen in een ijzeren keurslijf worden gedrongen.

Ik heb het oog bepaald op Groningen, Mijne Heeren, en ik geloof uit de daar verkregen ondervinding te mogen afleiden, dat in andere streken diezelfde nadeelige toestand bestaat. Wanneer ik dat nu zie, dan geeft dit mij reden om te zeggen, dat eene nuttelooze vesting op zichzelf een groot nadeel is, waar zij zich ook in ons land moge bevinden.

Een leek in het vak van oorlog, ben ik misschien niet bevoegd een oordeel te vellen over het stelsel van verdediging; ik meen evenwel dit te moeten doen, zoo goed mogelijk, nadat ons mededeelingen zijn gedaan, zeker met het doel, dat wij er ons oordeel over zouden laten gaan en daarnaar onze stemmen zouden uitbrengen. Dan zie ik, dat eene vesting in tijd van vrede altijd kosten veroorzaakt, die, zoo de vesting nutteloos is, beter zouden kunnen worden besteed.

Ik zie, dat eene vesting, die niet noodig is voor de verdediging des lands in tijd van oorlog, niet alleen eene geldelijke opoffering veroorzaakt, maar ook, wanneer het gevaar dáár is, de krachten van het land verspilt en verdeelt, en minder mogelijk maakt, om daar, waar het hart is van onze nationaliteit, achter Utrecht, in en rondom Amsterdam, alles te vereenigen, wat noodig is tot verdediging. Ik voor mij heb de overtuiging, Mijne Heeren, dat indien een vijandelijk leger eenige gewesten, al is het ook een of twee jaren bezet, dit evenwel niet onze nationaliteit zal dooden, maar dat eene korte tegenwoordigheid van den vijand achter Utrecht ons onafhankelijk bestaan zou te gronde brengen. Ik zie daarin eene reden te meer, om al de onnoodige vestingen zooveel mogelijk af te schaffen. Deze zijn er, mijns inziens, vele.

Ik zie bepaaldelijk, dat er nog vestingen zijn, die door hare afgelegenheid nimmer het geheele land ten voordeele kunnen verstrekken, nimmer onze grenzen zullen kunnen verdedigen, en die door haren grooten omvang eene aanzienlijke magt zouden behoeven om ze in staat van verdediging te kunnen stellen, eene magt, die daar voor het geheel nutteloos zoude worden verspild. Ik zie bovendien, dat ze ons met vreemde mogendheden zullen kunnen wikkelen in een oorlog, dien wij anders gemakkelijk zouden hebben kunnen vermijden.

Ik durf niet zeggen, dat deze redenen voldoende zijn, om de begrooting voor het departement van oorlog te doen vallen. Maar mijne overtuiging zegt mij, dat die begrooting hier geen gevaar loopt. Indien het lot van de begrooting voor dit departement van mijne stem afhing, Mijne Heeren, misschien zou ik tot een nader beraad komen. Thans weet ik mijne overtuiging omtrent het nadeelige van den tegenwoordigen toestand der vestingwerken niet beter uit te drukken, dan door mijne stem tegen dit hoofdstuk uit te brengen.

REDE *van den heer* ***J. DE SITTER***, *over hetzelfde onderwerp.*

Ook ik vind mij gedrongen, ten aanzien van dit departement de bezwaren in het midden te brengen, die mij het schenken van een goedkeurend votum aan de begrooting voor het departement van Oorlog zullen beletten.

Ik deel in alle opzigten de bezwaren door den geachten spreker uit Groningen aan u medegedeeld. Ik vind, dat voor eene plaats zoo als Groningen, de eenige stad in eene landbouwende provincie, waar tevens een uitgestrekte handel is, en waar men zich meer en meer op het fabrijkwezen en de industrie toelegt, de tegenwoordige toestand onhoudbaar is, zoolang het verbod bestaat, dat buiten die stad, binnen zekeren afstand, niet mag gebouwd worden. Het verbod toch is van dien aard, dat het onmogelijk is industriële inrigtingen buiten de stad op te zetten, omdat men daarin belet wordt wegens het groote tijdverlies, gevorderd voor het heen- en wedergaan. Ik zie mij verpligt hierbij te berde te brengen, dat de conditiën, waarop somwijlen de vergunningen tot bouwen worden gegeven, van dien aard zijn, dat ik niet geloof, dat zij met de belangen van het departement van Oorlog in eenige de minste betrekking staan.

Zoo is ter mijner kennis gekomen eene vergunning tot bouwen, waarbij werd bevolen, dat het perceel, dat gebouwd zou worden, nimmer met eene hypothecaire inschrijving zou mogen worden bezwaard. Ik kan mij niet voorstellen, en kan geen reden zien, waarom eene hypothecaire inschrijving voor het departement van Oorlog eenig bezwaar kan opleveren. Indien het departement van Oorlog hypothecaire inschrijvingen moest guaranderen, dan ja, maar daar het eene handeling tusschen derden is, kan ik niet begrijpen, waarom het departement van Oorlog bezwaar en moeijelijkheden maakt, en zulke conditiën stelt. Voor het overige ben ik het volkomen eens met den geachten spreker uit Groningen, die zoo even het woord heeft gevoerd, dat de vesting Groningen op zich-

zal niet voldoende is: die stad alleen als vesting is niet houdbaar. Het bezwaar tegen het behoud dier vesting weegt te meer, als men daarbij steeds in het oog wil houden, dat niet alleen het aanleggen van vestingwerken geld verslindt, maar dat zij eene reeks van voortdurende onkosten vorderen, omdat men reeds dan, wanneer de laatste steen gelegd is, al dadelijk een aanvang moet maken met repareren. Daarom vind ik mij gedrongen te zeggen, dat ik aan den Minister nogmaals in consideratie wensch te geven, of het mogelijk zou zijn, dat men op het systeem, om zoo vele en zoo uitgebreide vestingen te onderhouden, terugkwame, en dan liever de gelden, die daardoor zouden kunnen worden bespaard, over te brengen op het personeel van het leger; alzoo de gelden, aan het departement van Oorlog verstrekt tot bouwen, timmeren en metselen, aan te wenden tot versterking van het leger.

Op deze rede heeft Z. Exc. de MINISTER VAN OORLOG geantwoord:

De geachte spreker uit Groningen (de heer CREMERS) heeft gewezen op de ongelegenheid, waarin de ingezetenen van vestingen verkeeren. Ik geloof dat gaarne. Ik zou ook niet gaarne in eene vesting wonen. Evenwel, hoe onaangenaam dat voor hen is, kan en mag men ten hunnen behoeve en in het algemeen belang niet afwijken van hetgeen voor de defensie gevorderd wordt. Dat is niet doenlijk. Ik ben zeer genegen, den ingezetenen alle mogelijke faciliteiten te geven tot ontwikkeling hunner nijverheid. Ik wil gaarne zooveel mogelijk toegeven, maar wensch aan de waarde der vestingen niets te kort te doen; zoolang ik de eer zal hebben aan het hoofd van het Departement van Oorlog te staan, moet niemand van mij vergen het slopen en afbreken van werken, die in het algemeen systeem van defensie van het Rijk noodig kunnen zijn. Men kan het van een ander vergen; maar ik zal het niet doen. Dat ik echter gaarne alles wil doen, waarvoor de zaak vatbaar is, daarop kan ieder rekenen.

Als ik den geachten spreker wel heb begrepen, dan verkeert hij in de meening, dat de wet nopens het bouwen in de nabijheid van vestingen, door mij ingediend, voor de vestingbewoners veel minder gunstig zou wezen dan de wet, welke op dit oogenblik nog bestaat. Ik moet dit ten sterkste tegenspreken. De wet van November 1814 verbiedt, om binnen 377 ellen afstands van eene vesting van de eerste of tweede klasse iets te bouwen of te planten. De Minister kan bij het bestaan van zoodanige bepalingen niets hoegenaamd van ingezetenen toestaan. In den tegenwoordigen staat van zaken ben ik dagelijks verpligt aanzoeken af te wijzen, die ik gereedelijk zou kunnen toestaan, wanneer ik in het bezit der nieuwe wet was, vermits ik dan op 300 ellen afstands niet alleen kleine betimmeringen zou kunnen vergunnen, maar de gelegenheid zelfs zal geboren worden, om sommige gedeelten van vestingen geheel en al van alle bezwaar daaromtrent te ontheffen. Hierin is dus een aanmerkelijk verschil. Zoo er niets omtrent den opbouw wierd bepaald, zouden de vestingen al ligt door steenen gebouwen ingesloten kunnen worden. In tijd van oorlog zou niemand de verantwoordelijkheid op zich willen nemen, om die gebouwen te laten omverhalen, terwijl het daartoe dikwijls te laat zou worden en de vijand zich van die gebouwen zou kunnen meester maken en zich daarin nestelen, waardoor hij de vestingen domineren en voor geen kanonnier de mogelijkheid bestaan zou, om bij zijne stukken te blijven. Men zegt, dat men zich in tijd van oorlog zou willen onderwerpen aan het laten afbreken van die gebouwen; maar ik moet vragen, hoe dat mogelijk zal zijn? Wie zal die hoopen steenen wegvoeren? De gebouwen in brand steken is niet genoeg, want dan blijven de muren toch staan. Derhalve, zooveel kan ik ten behoeve van de particuliere belangen niet toestaan. Indien het noodig werd geoordeeld, om bepalingen in dien zin in de wet op te nemen, dan was er geen wet noodig en zou er volkomen vrijheid bestaan om naar goedvinden te bouwen. Binnen zeer korten tijd zouden alsdan de steden zoodanige uitbreiding erlangen, dat de vestingen binnen dezelve zouden staan. Ik voor mij kan niet medewerken, om zoodanigen staat van zaken te doen geboren worden.

De geachte spreker heeft verder gewag gemaakt van de afgelegen vestingen. Ik geloof, dat hij de vestigen Maastricht en Venlo heeft bedoeld. Hij heeft ze als geheel nutteloos beschouwd. Dat wordt meer beweerd; maar ik moet toch doen opmerken, dat die vestingen alleen bestemd zijn, om te worden gewapend tegen eenen zoogenaamden gewelddigen aanval, als wanneer van de zijde van den aanvaller alles in het werk gesteld moet worden, wat voor een geregeld beleg gevorderd wordt. Ik moet tegen het denkbeeld opkomen, dat men die vestingen geheel zou kunnen verlaten. Ik zou menige omstandigheid kunnen aanvoeren, waarin die vestingen voor ons van gewigt zijn geweest; daartoe zou ik niet verder behoeven te gaan dan het jaar 1831. Men heeft gezegd, dat er toen te veel troepen in die vestingen gelegerd waren. Ik moet dat ontkennen. Indien wij in België tegenspoeden hadden gehad, dan zoude een veel grooter aantal te Maastricht niet overbodig zijn geweest. Geen Belgisch generaal zou het gewaagd hebben, om met zijn leger over de Nederlandsche grenzen te komen en Maastricht met eene sterke bezetting in den rug te laten. Ik wil er nog een ander voorbeeld bijvoegen: zijn de gevallen en toestanden zoo geheel zeker, waarin wij kunnen geraken, ook met opzigt tot de gevaren, waarin wij het naburige België mogten zien verkeeren? En dan vraag ik, of wij ons van de voordeelen van die belangrijke punten langs de Maas geheel en al moeten berooven; of het voor de navigatie niet van belang zal zijn, dat wij meester blijven van de rivier en van de magazijnen, hospitalen en bakkerijen, welke zich in die versterkte plaatsen bevinden. Het geldelijk beswaar zal zeer gering zijn, omdat de vestingen voor veldwerken bestemd zullen worden.

Men heeft gevraagd, wat er gedaan is aan de IJssel-vestingen ten gevolge van de beschouwingen, daaromtrent vroeger blootgelegd? Het gevolg daarvan is geweest, Mijne Heeren, dat men de werken van die plaatsen zeer vereenvoudigd, die vestingen alleen voor bruggenhoofden bestemd heeft. Ook heeft men gevraagd: waarom het materiëel nog niet uit Koevorden, Bourtange en Langakkerschans is weggevoerd? Er is geen ander materiëel meer dan te Koevorden, en dat is nog daar gebleven, omdat er op dit oogenblik overwegingen aanhangig zijn, om een vast stelsel van wapening voor de vestingen aan te nemen. Dat stelsel is ter overweging voorgelegd aan het comité van defensie, teneinde zijne meening daaromtrent te vernemen. Zoodra het vastgesteld zal zijn, zal het materiëel, ook dat wat te Maastricht en Venlo in den boven opgegeven zin zal blijken overtollig te wezen, vervoerd worden. Men moet eerst weten, waarheen men het definitief zal willen brengen; werd het slechts voorloopig weggevoerd, dan zou het al ligt kunnen gebeuren, dat het later, wanneer daarvoor eene bepaalde plaats werd aangewezen, al wederom zou moeten vervoerd worden, en hieraan zouden vele noodelooze onkosten moeten worden besteed.

De geachte spreker uit Groningen (de heer DE SITTER) heeft gezegd, dat hem een voorbeeld bekend was, dat het nemen van hypothecaire inschrijvingen op gebouwen, in de nabijheid van vestingen aangelegd, door het departement van oorlog verboden was. Ik herinner mij die zaak niet. Naar mijn gevoelen zou voor zoodanig verbod reden kunnen bestaan, als het departement van oorlog, zoo het niet bestond, tot schadevergoeding werd opgeroepen, in geval een gebouw met hypotheek bezwaard, in oorlogstijd op deszelfs last was gesloopt. Ik kan nu juist niet met kennis van zaken spreken, want het geldt hier eene regtskwestie en ik ben geen regtsgeleerde, maar ik zal evenwel onderzoek doen naar hetgeen heeft plaats gehad, en vernemen, wat de aanleidende oorzaak in dezen is geweest.

Ik geloof hiermede de bedenkingen beantwoord te hebben, die door onderscheidene sprekers in het midden zijn gebragt.

De heer CREMERS heeft hierop nog het volgende geantwoord:

Ik geloof, dat het een grooten dunk van mij zelven zou verraden, indien ik het geheele punt der vestingwerken tegen den Minister van Oorlog verder wilde bespreken. Buitendien meen ik, dat het hier de plaats daartoe niet is; maar ik moet toch verklaren, dat de mededeelingen, ons door den Minister gedaan, mij niet hebben overtuigd, dat al de vestingwerken, die, naar zijn welligt beter weten, noodig zijn, naar mijn weten moeten behouden blijven.

Het tweede punt, dat ik kortelijk wil aanroeren, betreft den afstand, binnen welken het verboden is in den omtrek van vestingen te bouwen, volgens de oude en volgens de aanstaande wetgeving. De Minister heeft gezegd, dat, wanneer de nieuwe wet zal zijn aangenomen, hij vergunningen zal kunnen verleenen, die hij nu, onder de bestaande bepalingen, moet weigeren. Mijne Heeren, ik bepaal uwe aandacht in dit geval hoofdzakelijk tot de streek, die in de onmiddellijke nabijheid van de vesting, van den hoofdzetel der nijverheid, gelegen is.

De Minister heeft te regt gezegd, dat op een afstand van 1000 ellen meer vrijheid zal worden gegeven, indien de nieuwe wet in werking is gekomen; maar welk belang heeft daarbij de nijverheid? Zij heeft hare fabrijken en magazijnen in de onmiddellijke nabijheid noodig; deze is de zetel harer uitbreiding.

De Minister heeft gezegd, dat, ten aanzien dier onmiddellijke nabuurschap, niet meer vrijheid kon worden gegeven, dan bij de aangeboden wet gegeven wordt. Intusschen is in de laatste jaren dikwijls door den Minister van Oorlog de vergunning tot het bouwen binnen dien kring van 300 ellen gegeven, op voorwaarde, dat, wanneer de verdediging der vesting dit noodig deed oordeelen, die gebouwen zouden worden afgebroken. Die vergunning nu zal, volgens de nieuwe wet, niet meer gegeven worden. Dit is eene verergering, en eene groote. Ik moet nog daarbij opmerken, dat, zoo als het voorstel van wet oorspronkelijk luidde, aan de Regering de bevoegdheid was voorbehouden, om die vergunning altoos onder voorwaarden te verleenen, en dat de Minister zelf bij de indiening van dat voorstel aan de wetgevende magt die zoo heeft voorgedragen; dat hij dus van meening is geweest, dat wanneer de verdediging der vestingen op die wijze met de belangen der nijverheid was in overeenstemming te brengen, hij geen bezwaar in die vergunning zag. Zoo hij die meening niet hadde aangekleefd, hij zou dat voorstel niet hebben gedaan. Ik kan mij met die verandering der wet niet vereenigen, en de verandering van des Ministers gevoelen niet begrijpen. Beter ware het, dat de Minister de magt aan zich had behouden, om, wanneer een aanbouw, in het belang der nijverheid, de verdediging der vesting niet zou belemmeren, tot dien aanbouw de vergunning te verleenen.

Dit is in verband met mijne overtuiging omtrent het geheele verdedigingsstelsel, die mijne stem zal bepalen.

Het antwoord van den heer DE SITTER luidde als volgt:

Ik moet den Minister van Oorlog als mijne meening te kennen geven, dat ik niet geloof, dat het departement van Oorlog immer kan worden aangesproken wegens eene hypotheek, rustende op een met speciale vergunning van het departement opgerigt gebouw. Ik bezit ook geene genoegzame regtsgeleerde kennis, om dit bepaald te kunnen beslissen, maar ik geloof niet, dat eene der contracterende partijen, bij wegruiming van zoodanig gebouw, het departement van Oorlog zou kunnen aanspreken; ik geloof dat te minder, omdat het terrein, waarvan ik sprak, gelegen is op de bolwerken der vesting zelve. Op een der bolwerken van de stad Groningen is een terrein in gebruik gegeven aan particulieren; de beplanting, daarop aangelegd, en het daarop staande gebouw zou altijd van zelf moeten worden geslecht, ingeval men verandering van vestingwerken op het oog had. Het bastion, waarvan ik spreek, zou bij een nieuwen aanleg der vestingwerken tot een ander doeleinde gebezigd kunnen worden. In dat geval zou het departement van Oorlog hetgeen op dat bastion is aangelegd, kunnen wegruimen, maar ook dan geloof ik niet, dat eene hypotheek het departement van Oorlog zou kunnen benadeelen. Ik herhaal overigens, dat ik geheel deel het gevoelen van den vorigen spreker. De dagelijksche ondervinding der zamenleving met handels- en nijverheidstoestand heeft ook mij voldingend doen zien, dat uitbreiding onmogelijk is voor al wat kan strekken tot bevordering van scheepsbouw, vooral ten aanzien van schepen van zwaar kaliber; gelijk mede dat alle fabrijken of trafijken, welke door stoom moeten worden gedreven, daar niet kunnen worden opgerigt; ik zeg niet opgerigt in zoodanige nabijheid der stad, dat de werkende klasse der inwoners van de stad daarin kunnen werken zonder aanmerkelijk tijdverlies voor het komen en gaan.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 29 Jan., kapit. *de Groot* Jacoba en *de Lang* Juno, beide van Suriname. — Te Texel den 30 Jan., *de Jong* Jonge Clemen, van Hull; *Stoelman* Groningen, van Cephalonia, laatst van Falmouth. — Te Vlissingen den 28 Jan., *Konterman* Vrouw Renske, van Londen. — Te Napels den 18 Jan., *Schut* Jacobina Barbara, den 21sten *Roelfsema* Jonge Jan en *Borst* Jacobus, alle drie van Amsterdam. — Te Londen den 27 Jan., *Jonker* Janneke, van Groningen. — Bij het Zuid Voorland den 26 Jan., *Botje* Gesiena Alida, van Newcastle naar Seville. — Bij Deal den 28 Jan., *de Boer* Emelie Elisabeth, van Antwerpen naar Odessa. — Te Arendal den 16 Jan., *Oldenburger* Gerritje, van Randers. — Te Kalvöesund den 11 Jan., *Potjewijd* Eppien, van Koppenhage; *Mooi* Trouw, van Dantsig.

Binnengekomen te Brielle den 30 Jan., kapit. *Pijbus* Annechiena Jantina, van Dinant. — Te Tarrogona den 9 Jan., *Koster* Martha Elisabeth, van Cardiff. — Te Gibraltar den 20 Jan., *Gnodde* Jonge Walrave, van Livorno naar Amsterdam. — Te Lissabon den 25 Jan., *Mulder* Harmonie, van Santander. — Te Newrij den 27 Jan., *de Boer* Vriendschap, van Rotterdam. — Te North Shields den 29 Jan., *de Weerd* Anna Elisabeth, van Amsterdam. — Te Yarmouth den 29 Jan., *van der Veen* Vrouw Anske, van Harlingen. — Te Arendahl den 16 Jan., *Lodewijks* Johanna, van Dantsig.

In lading te Londen den 27 Jan., kapit. *Kwint* Jantina, naar Amsterdam. — Te Liverpool den 26 Jan., *Kuijper* Catharina Johanna, naar Rotterdam.

Zeilklaar te Liverpool den 26 Jan., kapit. *Oldenburger* Astrae, naar Havre; den 27sten *Reussien* Concordia, naar Rotterdam. — Te Marseille den 27 Jan., *de Vries* Johanna, naar Antwerpen.

Vertrokken van Amsterdam den 31 Jan., kapit. *de Jong* Mina, naar Hull. — Van Texel den 28 Jan., *de Jonge* Ettiena, naar Londen. — Van Vlissingen den 26 Jan., *Bolhuis* Roelfina Gezina, naar Hamburg; den 27sten *de Boer* Emelie Elisabeth, naar Odessa. — Van Bordeaux den 26 Jan., *Bakker* Nijverheid, naar Amsterdam; den 27sten *Huisman* Onrust, naar Rotterdam. — Van Sunderland den 26 Jan., *Kuijper* Vijf Gezusters, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 28 Jan., *Smit* Arendina, naar Ferrol. — Van Bremerhaven den 28 Jan., *Oostra* Annechiena Jantina, naar Gothenburg; *van der Velde* Zeldenrust en *Jonker* Afina, beide naar Zee.

Vertrokken van Texel den 27 Jan., kapit. *de Jong* Ida, naar Hamburg. — Van Belfast den 27 Jan., *Zoeterkerk* Margaretha, naar Liverpool. — Van Newrij den 27 Jan., *de Jonge* Margaretha, naar Bayonne. — Van Cuxhaven den 30 Jan., *van Dijk* Goede Vrienden, naar Aberdeen.

ZOUTKAMP, 31 Jan. Binnengekomen den 26 Jan., kapit. *Vellinga* Twee Gezusters, van Altona, laatst van Cuxhaven. — Vertrokken den 27 Jan., kapit. *Kruizenga* Twee Gebroeders en *Balk* Wilhelmina, beide naar de Elve; *Heins* Vrouwina Magrita, naar Londen. — Zeilklaar den 27 Jan., kapit. *de Winter* Catharina en *Top* Clasina Margaretha, beide naar Londen.

TERMUNTERZIJL, 31 Jan. Binnengekomen den 27 Jan., kapit. *Molenkamp* Vrouw Aaltje, van Leer. — Vertrokken den 31 Jan., kapit. *Beerthuis* Thedina, naar Leer.

BELFAST, 28 Jan. Het schip Alida Petronella, kapit. *Potjewijd*, van hier naar Rotterdam, is met overgeworpen lading uit zee teruggekomen, hebbende bij het eiland Bardseij een' hevige storm doorgestaan.

MANDAHL, 20 Jan. Het schip Anna Augusta, kapit. *Kuijper*, van Rotterdam naar Genua, is den 18den dezer met zware schade te Kleven binnengeloopen, moet lossen om te repareren.

Door de Terschellinger loodsschipper *H. H. Bloem*, van de boot no. 1, is den 20sten Jan., op de hoogte van 't Vlie gepraaid, het schip Regina Elisabeth, kapit. *H. P. Verstok*, van Dantzig naar Brest, hebbende 30 dagen reis.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 2 Februarij 1852.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	44 Cts.,	per ℔	11 Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „	36 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 30 *Januarij*.

TARWE.		Zw. Zand	64 ℔ ƒ 5,25	Bl. Voer	40 ℔ ƒ 3,00
Oude Bak	72 ℔ ƒ 7,75	Veen	64 » » 5,15	Zw. Voer	36 » » 2,45
		»	66 » » 5,45	»	38 » » 2,65
N. Oml.	68 » » 7,00	N. GERST.		»	40 » » 2,80
»	70 » » 7,50	Winter	56 ℔ ƒ 4,90	BOONEN:	
»	72 » » 8,00	»	58 » » 5,20	Paardeb.	ƒ 4,25 tot ƒ 5,60
» Old.	68 » » 6,75	»	60 » » 5,50	ZADEN, ENZ.	
» »	70 » » 7,25	Zomer	56 » » 4,60	Gr.Gortp. m.	ƒ 7,50 ƒ 8
» »	72 » » 7,75	Knobbe	58 » » 4,90	Par.100 N.℔	ƒ 10,25 ƒ 13
ROGGE.		»	60 » » 4 90	Kools.	ƒ 8,50 a ƒ 9,25
N. Inl.	66 ℔ ƒ 6,85	»	62 » » 5,20	Oostfr.	ƒ 9,25,50
» »	68 » » 7,15	N. HAVER.		Zomerz.	ƒ ƒ
» »	70 » » 7,45	Dikke	38 ℔ ƒ 2,85	Raapol. p. v.	ƒ 27,50
O. »	66 » » 6,85	»	41 » » 3,05	Prijs der Boter	
» »	68 » » 7,15	»	44 » » 3,26	Hooiboter	
N. BOEKWEIT.		»	46 » » 3,49	late e. ¼ Ton	ƒ 25—26
Gr. Zd.	62 ℔ ƒ 5,10	»	48 » » 3,55	naar kwaliteit	
» »	64 » » 5,40	Bl. Voer	36 » » 2,70	Grasboter	
» »	66 » » 5,70	»	38 » » 2,86	2de » ¼ Ton	ƒ

Oude en Nieuwe Tarwe prijshoudend. — Rogge iets aangenamer. — Boekweit 15 cents hooger verkocht. — Gerst blijft schaarsch en wederom 15 a 20 cents hooger wel afgaande. Haver over 't geheel mede hooger verkocht. — Boonen als voren. — Gort wel zoo aangenaam. — Koolzaad bijna niet in omgegaan.

AMSTERDAM, 30 *Januarij*. Tarwe aan cons. en verzending verkocht; in entr.: 130 ℔ b. Pools. ƒ 300 bij partij; in cons.: 130 ℔ b. Pools. ƒ 313. — In Rogge niets gepasseerd. — Gerst iets hooger met goeden handel; 112, 113 ℔ n. Deensche ƒ 180, ƒ 182; 110 ℔ mindere dito ƒ 172; 111 ℔ j. dito ƒ 176. — Boekweit bij partij wel te plaatsen; 118 ℔ Friesche Veen ƒ 180.

Koolzaad dadelijk en op het voorjaar ½ p. vl. lager, op het najaar in een doen; op 9 vat dadelijk 51 p. vl.; in April 51½ p. vl.; Oct. 54 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering van het najaar met weinig verkoopers willig; op 6/w. ƒ 30,25; Vlieg. ƒ 29,25; Mei ƒ 29,75 a ƒ 30 a ƒ 29,75; Sept. ƒ 31 a 25; Oct. ƒ 31,25 a 50; Nov. ƒ 31,50 a 75; Dec. ƒ 31,75 a ƒ 32 a ƒ 31,75. — Lijnolie op 6/w. ƒ 30,50; Vlieg. ƒ 29,50 a 25; Mei ƒ 29,50; op het najaar ƒ 30. - Hennepolie op 6/w. ƒ 35,25; Vlieg. ƒ 34,25.

LONDEN, 30 *Jan*. De graanmarkt was heden schraal van Tarwe voorzien en het aanwezige bedong gemakkelijk de verhoogde notering van verleden Maandag. Vreemde Tarwe werd vast op de vorige prijzen gehouden. Alle overige graansoorten waren onveranderd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 31 *Januarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 57¾, 57 11/16, 57¾; Dito Certific. 3 pCt. 68 1/16; Dito Dito 4 pCt. 88¾, 88 11/16, 88¾; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 94¾; Aand. Holl. Spoorweg-Maatschappij 60. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47 13/16, 47⅞. — FRANKRIJK, Obligatiën, 3 pCt. 61 7/16, 61⅜, 61 7/16. — SPANJE, L. bij *Ard.* 5 pCt. 17¾, 17 13/16; Dito Nieuwe 1 pCt. 18 3/16, 18¼; Dito 3 pCt. 41⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 38, 38⅛, 38 1/16; Coup. Ard. 9⅜; Passive 5¼. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 34 3/16, 34¼. — RUSLAND, O. i. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105⅝; Certific. bij Dito 1831 en 1833 4½ pCt. 99; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88¼; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88 3/16, 88¼, 88 3/16; Certific. van Inschr. in Assignatiën 6 pCt. 67⅞. — POLEN, Certific. 4 pCt. 78½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 73, 73⅛; Dito 2½ pCt. 37¼; Dito Nieuwe 2½ pCt. 39¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 80¼, 80⅜, 80¼; Amerik. Bank-Act. 4 3/16; Denem. 5 pCt. 101; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 99⅜, ¾; Braz. 5 pCt. 93⅜; Mex. 30¼, ¼, 1/16; Gren. 2 pCt. 16⅝, ½, 7/16; Ecuador 3 7/16, ½; Venez. 3½ pCt. 35; Metall. La. B 5 pCt. 80⅛, ¼, ⅛.

Holl. fondsen waren heden bij vrij levendigen omzet in Integralen goed prijshoudend.

Van vreemde effekten waren Spaansche, Oostenr., Fransche en Mexik., bij geanimeerde affaire, tot verbeterde koersen te plaatsen.

Russische en Portug. bijna onveranderd.

Van Zuid-Amerik. waren Grenada tot verhoogde prijzen gevraagd.

Gren. Uitg. v. 100 £ 4¼; Dito Uitg. Onb. St. 4¼, ¼; Spanje 1 pCt. 2/m. 18 1/16, ⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 57¾; Ard. 5 pCt. 17¾ a 13/16; Binnenl. 3 pCt. 38 1/16; Metall. 5 pCt. 73⅛.

AMSTERDAM, 1 *Februarij*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.

Holl. 4 pCts. 88¾. Ardoins 5 pCts. 17 15/16, ⅞. Binnenl. 3 pCts. 38, 37⅞. Spaansche 1 pCts. 18⅛. Dito 2/m. na de uitg. 18. Fransche Obl. 3 pCt. 60⅛, 60 15/16, ⅞. Mex. 31, 30⅞. Ecuador 3½, 7/16. Dito Coup. 17½ cts. Onbep. Werk. Gren. 16⅛, ¼, ⅛. Onbep. Uitgest. Dito 5, 1/16, ⅛, 1/16. Amerik. Bank-Actiën 4⅜. Dito Origin. 3½.

Fransche waren heden bij eenige affaire, op het verlaagde merk van Parijs van gisteren, meer aangeboden.

Mexik. blijven hunne vooruitgaande beweging vervolgen.

In Grenada was alhier even als te Londen de handel, tot verhoogde koersen, zeer geanimeerd.

ADVERTENTIEN.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 3den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de GROOTE MARKT. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 3den Febr., te *zes* uur.
Sprekers: Dr. S. P. KROS en de Heer B. H. SMITH.
A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** VERGADERING der **LEDEN** van het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING DER NIJVERHEID*, gevestigd te *Onderdendam*, op DONDERDAG den 5den Februarij 1852, des middags te 2 uur, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*.

De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

ZEEMANSCOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG den 5den Februarij 1852, des avonds te zeven uur.

Namens de Directie:
A. SWAAGMAN,
Secretaris.

VERGADERING van het DEPARTEMENT ***GRONINGEN*** der MAATSCHAPPIJ **ter bevordering van Nijverheid**, op MAANDAG den 9den Februarij 1852, 's namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen*.

S. M. S. MODDERMAN,
Secretaris.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 11den Februarij 1852, des avonds te 6 uur, in het CONCERTHUIS, in de Poelestraat. — Redevoering door den Heer Ds. L. MUNTINGHE van *Schildwolde*. Bijdrage door de Heeren F. B. SCHIFFER en Mr. A. MODDERMAN.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

F. J. F. X. TER SCHOUW
met
C. C. H. VAN SANEN.

GRONINGEN, 26 Januarij 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. V. PIETERS
met
A. E. VASTER.

LEEK, 29 Januarij 1852.

*** Heden is bevallen van eenen ZOON FOKELTJE R. ZETSMA, Echtgenoot van

H. H. BUINING.

OOSTERWAARD, 28 Januarij 1852.

*** Bevallen van eenen ZOON W. VAN ULPHEN, geliefde Echtgenoot van

H. LEEMHUIS.

GRONINGEN, 30 Januarij 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. R. HOLTHUIS, Echtgenoot van

P. UIPKES.

GRONINGEN, 30 Januarij 1852.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot GRIETJE GROENEWOLD, van eenen ZOON.

GRONINGEN, 29 Januarij 1852.

T. HOEKZEMA.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, LUCRETIA KORNS, beviel heden van een MEISJE, hetwelk kort na de geboorte overleden is.

GRONINGEN, 31 Januarij 1852.

J. GRUNO.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON JOUKJE DE BOER, geliefde Echtgenoot van

A. J. LIEUWENS,
Predikant.

OUDEGA, 31 Januarij 1852.

*** WINSCHOTEN, 1 Februarij 1852. Bevallen van eenen welgeschapen ZOON ROELIENA SMIDT, Echtgenoot van

H. H. WELP, *Rijtuigmaker.*

*** Heden ontsliep zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van ruim 74 jaren, onze geliefde Moeder JACOBJEN RINGELS, Wedw. A. MEIJER.

Dubbel smartelijk is ons dit verlies, daar wij nog in rouwe zijn over onzen dierbaren Vader; doch onze droefheid wordt gelenigd door eene dankbare herinnering.

GRONINGEN, 28 Januarij 1852.

De Kinderen van de Overledene:
JAN MEIJER.
Uit aller naam.

*** Op nieuw werden wij diep getroffen, door het overlijden van mijnen Echtgenoot CRISTOFFER SCHEFFERS, in den ouderdom van bijna 63 jaren, na eene huwelijksvereeniging van 38 jaren; diep beteurd door mij en mijne Dochter.

GRONINGEN, 29 Januarij 1852.

HARMANNA G. KUPPERS,
Wedw. C. SCHEFFERS.

*** Heden nacht, één uur, overleed mijne geliefde Echtgenoot A. H. VELDKAMP, in den ouderdom van ruim 62 jaren, waarvan ik ruim 27 jaren met haar in gelukkige echtvereeniging mogt leven. Zij stierf zacht en kalm, vol geloof in, en vertrouwen op onzen Zaligmaker; waarom ik, mijne beide Zonen en Behuwddochter, hoe smartelijk ons haar verlies ook treft, hopen haar weder te vinden aan gindsche zijde des grafs.

GRONINGEN, 30 Januarij 1852.

J. H. BOOIJ.

Eenige kennisgeving.

*** SLOCHTEREN, 30 Januarij 1852. Heden nam onze Hemelsche Vader onze ABRAHAMINA, bijna 11 maanden oud, weder tot zich.

ABR. RUTGERS, *Predt.*
J. W. M. RUTGERS—ABRESCH.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van eenige dagen, in den gezegenden ouderdom van 84 jaren en 4 maanden, onze dierbare Moeder, Mejufvrouw HARMANNA JOHANNA COOPS, laatst Wedw. wijlen den Heer HENRICUS HUBERT, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

LEEUWARDEN, 30 Januarij 1852.

H. A. G. DRAPER.
H. DRAPER—BOEKS.
J. WEETING—BOEKS.

*** VEENDAM, 31 Januarij 1852. Heden morgen te vier uur ontsliep, kalm en zacht, na eene korte ongesteldheid van slechts vijf dagen, onze teederbeminde en zorgdragende Vader en Behuwdvader FRANS WILKENS, in den gezegenden ouderdom van ruim 86 jaren.

Diep bedroefd, doch dankbaar voor zijn langdurig bezit, geven wij langs dezen weg hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

K. WILKENS.

Mede namens mijn' Broeder, Zuster en Behuwdbroeder.

*** Heden middag ontving ik het treurige berigt, dat op gisteren middag mijn eenigst Kind MARTHA HINDERIKA, in den ouderdom van ruim 3½ jaar, was overleden ten Huize van mijn' Broeder, Onderwijzer der jeugd te *Westernieland*, bij wien zij van af het overlijden mijner Vrouw (den 13den Oct. 1850) met alle liefde en zorg is verpleegd geweest.

GRONINGEN, 2 Februarij 1852.

S. KUIPERS, *Boekbindersknecht.*

Algemeene en eenige kennisgeving.

AFSCHRIFT.

In den jare 1800 tweeënvijftig, den 2den Februarij, ten verzoeke van den Heer Mr. JUSTINUS HENDRIK VAN GENNEP, Advokaat, wonende te *Arnhem*, in zijne hoedanigheid van Voogd over de minderjarige Kinderen van wijlen den Heer JUSTINUS VAN GENNEP, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, bij wijlen JACOBA JOHANNA TER HUIZEN in echte verwekt, en welke minderjarigen tevens als Erfgenamen hunner sedert den dood des Vaders overledene Zuster naar de Wet tot hunne Vaderlijke Nalatenschap geroepen, deze overeenkomstig het voorschrift van de Wet, onder het voorregt van Boedelbeschrijving hebben aanvaard, kiezende bij Requirant, voor zoo ver noodig, domicilie bij zijnen Procureur hierna gemeld; voorts uit kracht van een bevel door de Arrondissements-Regtbank van *Groningen*, op den 19den December des vorigen jaars gewezen, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, en waarvan bij deze Afschrift wordt overgeleverd, heb ik BRONNO DE HAAN, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van *Groningen*, wonende te *Groningen*, ten tweedenmale **gedagvaard:**

ALLE ZOO BEKENDE ALS ONBEKENDE OF AFWEZIGE BELANGHEBBENDEN bij de voormelde door den Requirant in zijne hoedanigheid opgemeld, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde NALATENSCHAP van wijlen den Heer **JUSTINUS VAN GENNEP**, op den vijfentwintigsten Maart 1800 vijftig overleden, om, bij vooraf gestelden Procureur, op VRIJDAG den negenden April 1800 tweeënvijftig, des morgens te half tien uur, te verschijnen ter gewone teregtzitting van welgemelde Regtbank, ten einde te antwoorden en met den Eischer voort te procederen op de vordering, welke hij bij deze instelt, strekkende daartoe, dat:

Aangezien de Requirant van het beheer en de administratie, door hem in opgemelden, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van wijlen der Pupillen Vader gehad, gehouden en gevoerd in den vorm bij de Wet voorgeschreven, aan de Gedaagden **REKENING** en **VERANTWOORDING** verlangende te doen, die REKENING met de bescheiden ter inzage door de belanghebbenden ter Griffie der Regtbank voornoemd heeft nedergelegd.

Mitsdien bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank zal worden benoemd een Regter-Commissaris, ten wiens overstaan die Rekening door den Requirant zal kunnen worden gedaan, en dat de gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld, om, nadat die Rekening alzoo zal zijn gedaan met den Eischer, op de wijze bij de Wet bepaald, voort te procederen, ten einde te geraken tot vaststelling van het saldo dier Rekening, mitsgaders van al hetgeen de Eischer verder van die Nalatenschap onder zich heeft, om vervolgens door hem te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn; alles met bevel dat de kosten te dezer zake reeds gemaakt en verder te maken, door den Eischer bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot van denzelven Boedel, en met veroordeeling van de zoodanige der Gedaagden, welke deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het regtsgeding.

En heb ik Deurwaarder aan de Gedaagden verklaard, dat Mr. ANTONIUS MODDERMAN als Procureur voor den Eischer in dezen zal occuperen, en voorts Afschrift van voormeld Bevel en van dit Exploit aangeplakt aan de Vergaderplaats der Regtbank voornoemd, terwijl gelijke Afschriften dezer Openbare Dagvaarding tweemalen zullen geplaatst worden in de *Haarlemsche-* en *Groninger Couranten*, als daartoe bij voormeld bevel aangewezen; zijnde de kosten behalve de zegels, het regt van registratie en de plaatsing in de dagbladen, vier gulden twintig cent.

B. DE HAAN,
Deurwaarder.

*** Bij Acte van den 22sten Januarij 1852, beh. gereg., verleden voor den Kantonregter te *Leeuwarden*, heeft **MARTINUS MIEDEMA**, Koopman aldaar, aan zijnen Zoon, **ENGELE MIEDEMA**, handligting verleend volgens art. 480 van het Burg. Wetboek, aan hem toekennende de bevoegdheid tot de geheele ontvangst, de uitgave van- en de beschikking over zijne inkomsten, de uitoefening van het bedrijf van Pottenbakker, het drijven van allen handel en nering daartoe betrekkelijk en om alle verbindtenissen ter dier zake te sluiten.

Mr. J. L. HUBER, *Griffier bij het Kantongeregt.*

Al degenen, welke iets VERSCHULDIGD zijn aan den faillieten Boedel van **F. R. SCHATTENBERG**, Winkelier in Manufakturen, te *Groningen*, worden verzocht daarvan Betaling te doen ten Kantore van den ondergeteekende.

Mr. S. MENALDA,
Curator.

Ieder, die iets te vorderen heeft van de **STUDENTENVEREENIGING *VINDICAT ATQUE POLIT***, wordt verzocht, daarvan in den loop dezer week Opgave te doen bij den ondergeteekende.

A. DORHOUT, *Sen. Fiscus*,
Oude Ebbingestraat, bij OVERMAN.

GRONINGEN, 2 Februarij 1852.

Advertentie.

Mejufvrouw de Wedw. **H. POST** en **E. POST**, **H.**ZOON, *Houtzaagmolenaars*, *Steen-* en *Pannebakkers* en *Kalkbranders* te *Winschoten*, gehandeld hebbende onder de **Firma H. POST & ZOON**, maken door deze bekend, dat hunne FIRMA met den 1sten JANUARIJ l.l. is **ontbonden**; terwijl zij hunne geëerde Begunstigers bedanken. Verder maakt de laatstgenoemde bekend, dat hij met de liquidatie belast is en ook de bovengenoemde AFFAIRES zal blijven voortzetten op den naam van **E. POST**, waarin hij zich aanbeveelt; zullende hij steeds trachten door eene goede bediening zich in de gunst waardig te maken.

Wedw. H. POST.
E. POST, H.ZOON.

Krachtens bepaling van den Edel Achtbaren Heer Mr. C. STAR BUSMANN, President der Arrondissements-Regtbank te *Groningen* en Regter-Commissaris in den geregtelijken Boedelafstand van **W. TINTJER**, Koopman in Manufakturen te *Groningen*, roept de ondergeteekende, **CURATOR** in gemelden Boedelafstand, de **SCHULDEISCHERS** op, om op **Dingsdag den 17den Februarij e.k.**, des voormiddags te tien uur, te verschijnen in de AUDIËNTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde ten overstaan van Z. E. A. door den Curator **REKENING** en **VERANTWOORDING** van zijn gevoerd **BEHEER** te hooren afleggen en het overblijvend **BATIG SLOT** te ontvangen.

GRONINGEN, 2 Februarij 1852.

De Curator voornd.:
Mr. M. A. EEKHOUT.

Ten overstaan van de **GEMEENTEBESTUREN** van ***Winschoten*** en ***Beerta***, zijn van de **GELDLEENING**, ten laste der beide Gemeenten, voor den aanleg des KUNSTWEGS van *Winschoten* naar de *Hannoversche Grenzen*, in het openbaar uitgeloot de AANDEELEN no. **47**, **78** en **87**, waarvan de AFLOSSING in de maand MEI eerstkomende zal plaats vinden, ten KANTORE van den ADMINISTRATEUR belast met het geldelijk beheer van genoemden Kunstweg, te *Winschoten*. — Wordende tevens herinnerd, dat de OBLIGATIE no. **52**, uitgeloot in 1851, DAGELIJKS ten voormelden KANTORE kan worden uitbetaald.

WINSCHOTEN, 31 Januarij 1852.

Namens de Gemeentebesturen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *Burgemeester.*

ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

alleen voor de Provincie *GRONINGEN.*

De ondergeteekenden, **DIRECTEUREN** der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELNEMERS, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaanden, daartoe verzocht zijnde, is gedaan.

En zal deze REKENING gedurende de eerstkomende **zes weken** DAGELIJKS, des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE, aan de Vischmarkt.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook deel genomen worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den *Regerings-Almanak* vermeld, zoowel op **ROERENDE** als **ONROERENDE GOEDEREN.**

GRONINGEN, 23 Januarij 1852.

J. CARDINAAL. J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS. J. POSTER.

Overeenkomstig Art. 23 van het Reglement der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij, alleen voor de Provincie *Groningen*, hebben de ondergeteekenden, als daartoe uit de hoogste Deelhebbers verzocht, de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over den jare **1851** ingenomen, volkomen goedgekeurd en uit het Verslag der Directie met genoegen vernomen, alsmede uit de door ons nageziene bescheiden ontwaard, dat de staat dier Maatschappij bloeijende is en het RESERVEFONDS op nieuw aanzienlijk is vermeerderd.

Wij hebben dan ook uit overtuiging van de goede Administratie, en het nemen van de meest doelmatige maatregelen, niet geaarzeld om aan de Directie daarover onze tevredenheid te betuigen; deze provinciale inrigting op nieuw aan onze Stad- en Gewestgenooten aanbevelende.

GRONINGEN, 29 Januarij 1852.

J. J. SORMANI.
JAN HESSELINK.
E. VAN EERDE.
A. VAN CALCAR.
A. F. WICHERS.
A. L. SCHOLTENS.

De Ondergeteekende, **DIRECTEUR** van het ***NEDERLANDSCH BRANDWAARBORG-GENOOTSCHAP***, berigt hiermede, dat de **REKENINGEN** en **VERANTWOORDING** der beide AFDEELINGEN van gemeld GENOOTSCHAP over het afgeloopen Jaar, door de Weledele Heeren P. J. AMESHOFF, J. PASSAVANT en J. W. BROEKMAN, *Commissarissen*, zijn nagezien en goedgekeurd, en gedurende *zes weken* voor de DEELNEMERS ter inzage liggen ten zijnen Kantore, O. Z. Achterburgwal, over de Betanjestraat, no. 190, des voormiddags van 10 tot 1 uur.

AMSTERDAM, 15 Januarij 1852.

J. F. GEORGY.

Tot het bekomen van inlichtingen en tot deelneming in het bovengemeld Genootschap, ter WAARBORGING van KOOPMANSCHAPPEN, WINKELGOEDEREN, MEUBELEN, HUIS- en LIJFSIERADEN, ENZ., vervoege men zich ten Kantore van den ondergeteekende, Correspondent van hetzelve, in de Heerestraat, alhier.

GRONINGEN, 2 Februarij 1852.

Mr. J. GANDERHEIJDEN.

Stoomvaart tusschen

Amsterdam, Enkhuizen en Harlingen.

OVERTOGT IN CIRCA VIJF UREN.

STOOMBOOT HARLINGEN.

Op den 16den FEBRUARIJ aanstaande zal, bij Open Water, in de VAART worden gebragt tusschen de Steden ***Amsterdam, Enkhuizen*** en ***Harlingen:*** de buitengewoon snelloopende en uitmuntend ingerigte nieuwe **IJZEREN STOOMBOOT *HARLINGEN***, in verband met eene

Diligencedienst tusschen

Harlingen, Leeuwarden en Groningen, vice versa.

OPENING DER DIENST:

Van *Groningen:* ZONDAG den 15den Februarij 1852, 's avonds (te 11 uur.
Van *Leeuwarden:* MAANDAG den 16den Februrij 1852, ('s morgens te 5 uur.
Van *Harlingen:* MAANDAG den 16den Februarij 1852, ('s morgens te 8 uur.
Van *Amsterdam:* WOENSDAG den 18den Februarij 1852, ('s morgens te 7 uur.

DAGEN VAN VERTREK.

Naar Amsterd.:
Van *Groningen:* des ZONDAGS, WOENSDAGS en (VRIJDAGS, 's avonds te 11 uur.
Van *Leeuwarden:* des MAANDAGS, DONDERDAGS (en ZATURDAGS, 's morgens te 5 uur.
Van *Harlingen:* des MAANDAGS, DONDERDAGS en (ZATURDAGS, 's morgens te 8 uur.
Van *Amsterdam:* des ZONDAGS, WOENSDAGS en (VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.

VRACHTGOEDEREN moeten te *Amsterdam* vóór 6½ uur en te *Harlingen* vóór 7½ uur aan de KANTOREN der STOOMBOOT worden bezorgd, kunnende zij na dien tijd niet worden aangenomen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de **DIRECTIE** te *Harlingen*, bij den Heer J. MEIJERINK, in de *Nieuwe Stads-Herberg* te *Amsterdam*, bij den Heer H. TOP, te *Enkhuizen*, bij Mejufvrouw de Wedw. L. BEUGELAAR, te *Leeuwarden*, bij den Heer D. WADMAN, te *Buitenpost*, en bij Mefvrouw de Wedw. J. BULSING, te *Groningen*.

Na den 2den Februarij varen de **MEPPELDER VEERSCHEPEN 's Woensdags** en **'s Zaturdags 's morgens om 10 uur** van ***MEPPEL***, en van ***AMSTERDAM*** des **Dingsdags** en **Zaturdags.** ALLE DAGEN eene **JAAGSCHUIT** van ***ASSEN*** op ***MEPPEL***, *v. v.*

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN** DINGSDAG den 3den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van B. TEN HAVE, Kastelein aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime, wéldoortimmerde BEHUIZING met groote STALLING, get. lett. U no. 44 rood, zijnde eene neringrijke ***Herberg***, staande buiten de Apoort te *Groningen*, Noordzijde aan het Hoendiep; — voor dezelve is de legplaats der Veerschepen van *Kollum*, *Burum*, *Oldekerk* en *Niekerk*.

II. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 70 Ell. best GROENLAND, gelegen aan den Straatweg buiten de Kranepoort te *Groningen*, doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 48 — 00, wordende door H. J. PIEK en Vrouw in eigendom bewoond en gebruikt. — Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

III. Eene nieuws betimmerde BEHUIZING met BOVENWONING, get. lett. X no. 14, staande op vrij eigen Grond te *Groningen*, in de Folkingestraat, Oostzijde, wordende de Benedenwoning door den Timmerman STAM en de Bovenwoning door MEULMAN in huur bewoond.

IV. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, ten Oosten van de Pilaar tegenover den Predikstoel, de 6de Plaats in de 2de Bank van het Middenpad, zijnde in eigendom bezeten geweest door nu wijlen Mejufv. de Wedw. W G. WESTERBORG.

Om te aanvaarden perc. 1 en 3 op den 1sten Mei, perc. 2 op den 12den Maart 1852 en perc. 4, 14 dagen na den Toeslag — en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. C DE RANITZ, *Notaris.*

Woensdag den 11den Februarij

1852, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, voor de Behuizing van Mejufvr. de Wedw. A. HOVING, in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een nette **INBOEDEL**, bestaande in EIKENHOUTEN KABINET, SECRETAIRES, BUREAU met BOVENSTUK, staande KLOK, KAGCHELS, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER, TIN, BLIK, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, LINNEN, TAFEL- en BEDDEGOED, GOUD en ZILVER, waaronder een **GOUDEN HOROLOGIE** en meer andere GOEDEREN; benevens **SLAGERSGEREEDSCHAPPEN**, best **PAARD, CHAIS, WAGENGEREIDEN**, — ongeveer 20,000 Ponden uitmuntend **HOOI**, eene partij **WOL** en wat verder zal worden gepresenteerd; zullende met het verkoopen van Paard, Rijtuigen, het Hooi en de Stalgereedschappen worden begonnen.

Mr C. DE RANITZ, *Notaris.*

GROOTE HOUTBOELDAGEN.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op de PLAATS *Lijnwijk*, onder *Kropswolde*, publiek worden verkocht: de navolgende op stam staande **BOOMEN**, als:

op DONDERDAG den 5den Februarij 1852, **500** zware **EIKEN**;
VRIJDAG den 6den Februarij, **500** zware **EIKEN** en **20** zware **BEUKEN**; — en

Op ZATURDAG den 7den Februarij, **400 DENNEN** en **150** Stammen **KLOMPHOUT.**

Te beginnen des voormiddags precies te 10 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, in het Koffijhuis *di Pool*, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

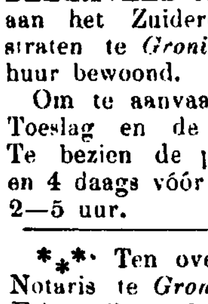

I. Het sterk gebouwde **KOFSCHIP**, genoemd ***DOLPHIJN***, groot 100 Roggelasten, met kompleten en besten INVENTARIS, zoo als hetzelve laatst is bevaren geweest door den Kapitein J. N. BESIER, en thans is liggende in het Oosterdok te *Amsterdam*.

II. Het snelzeilend **SMAKSCHIP, *DE DRIE GEBROEDERS*** genoemd, groot 44 Roggelasten, met kompleten INVENTARIS, zoo als hetzelve wordt bevaren door den Kapitein S. E. COERKAMP en thans is liggende te *Delfzijl*.

III. Eene ruime BEHUIZING, get. X 174 V, met eene groote KOLFBAAN en ruime ZAAL, benevens een' zeer grooten TUIN, zijnde een ***WIJN-*** en ***KOFFIJHUIS***, zeer aangenaam staande en gelegen buiten het Kleine poortje, aan de Stadsgracht, te *Groningen*, door C. C. BROUWER in eigendom bewoond.

IV. Eene nette BEHUIZING, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, get. V 167 rood, staande Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Haddinge- en Pelsterstraten te *Groningen*, wordende door G. VAN STAPPEN in huur bewoond.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 14 dagen na den Toeslag en de perceelen 3 en 4 op den 1sten Mei 1852. Te bezien de perceelen 1 en 2 dagelijks en de perceelen 3 en 4 daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 11den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

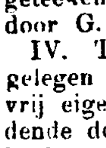

I. Eene ruime en tot vele Affaires geschikte KOOPMANS BEHUIZING, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande en gelegen Zuidzijde in de Steentilstraat te *Groningen*, geteekend letter R no. 51 rood, op vrij eigen grond, wordende door HENDRIK REISIGER en Vrouw in eigendom bewoond.

Over dit perceel kan eene som van *f* 2200 — 00 naar 4½ pCt. onder regt van eerste hypotheek blijven uitstaan.

II. Eene BEHUIZING met eene OPENE PLAATS en UITGANG in den Snikkevaardersgang, staande en gelegen Zuidzijde aan het Damsterdiep te *Groningen*, op vrij eigen grond, geteekend letter O no. 193 V en roode letter Q no. 20, wordende door den Blaauwverwer H. EERELMAN in eigendom bewoond.

III. Eene BEHUIZING, met TUIN daarachter, staande en gelegen Noordzijde in de groote Rozenstraat te *Groningen*, geteekend letter L no. 234, op vrij eigen grond, wordende door G. JULSING in huur bewoond.

IV. Twee WOONKAMERS onder één dak, staande en gelegen in een Gangje in de Rozenstraat te *Groningen*, op vrij eigen grond, geteekend letter L no. 237 4° en 5°, wordende door de Weduwe NANNINGA en de Weduwe BRINK in huur bewoond.

V. Een WOONHUIS, staande en gelegen als voren, geteekend letter L no. 237 2° en 3°, wordende in vier afzonderlijke vertrekken verhuurd.

VI. De EIGENDOM van 1 B. 95 R. 20 E. *Land*, gelegen te *Biesum*, onder de Gemeente *Delfzijl*, bij VAN BUUREN onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 30 — 00.

De vijf eerste perceelen te aanvaarden op den eersten Mei 1852; te bezien des daags vóór den Verkoopdag, van des namiddags 2—4 uur.

Perceel 6 te aanvaarden dadelijk na den toeslag.

De Voorwaarden van Verkoop liggen met de Bewijzen van Eigendom ter lezing ten Kantore van opgenoemden Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 12den Februarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier,

publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene nette en neringrijke KOOPMANS-BEHUIZING, get. rood R, 17, staande Noordzijde in de Steentilstraat, te *Groningen*, door Mejufvr. de Wed. TER HUIZEN in huur bewoond.

II. Eene dito BEHUIZING, daarnaast, gem. rood R 18, vroeger bewoond geweest door Mejufvr. de Wed. RIENEWERFF.

III. Een TUIN, waarin een ZOMERHUIS, get. KK, 12, gelegen buiten de Oosterpoort, ten Noorden in de Kubasteeg, op eigen grond, alhier.

IV. Eene BEHUIZING, get. Y, 100, met grooten TUIN, doende 's jaars tot grondpacht *f* 3—15, staande en gelegen ten Zuiden in de Witlattensteeg, mede aldaar.

V. Eene KOOPMANS BEHUIZING, met TUIN, get. T 177 rood, staande en gelegen Westzijde in de Siedemennerstraat, op eigen grond, te *Groningen*, door FRANSSEN bewoond.

VI. Eene BEHUIZING, bestaande uit 4 KAMERS, get. letter A no. 270 V, met eene aparte WOONKAMER en OPENE PLAATS daarachter, staande en gelegen te *Groningen*, in den Speldemakersgang, aan de Lage Der-A, doende jaarlijks tot grondpacht 94 Cent.

VII. Een TUIN, gem. D D 30, waarin een ZOMERHUIS en verder GETIMMERTE, gelegen in den Sint-Walburgdwinger, alhier, doende 's jaars tot grondpacht *f* 4—57½, wordende door OTTO en Vrouw bewoond.

VIII. Eene ZITPLAATS in de Martinikerk alhier, zijnde de bovenste Plaats in de eerste beschoten Bank ten Oosten van het Doophek, wordende door Mej. de Wed. FRANKEN, in huur gebruikt.

IX. Een GRAF op de Zuider Begraafplaats dezer Stad, in de 1ste Klasse, 9de Rij, no. 48.

Nadere Informatiën zijn ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen.

*** Mr. **H. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen den Heer NIKEL HENDRIKS, in leven Burgemeester van de Gemeente *Oldehove*, publiek te verkoopen,

Op WOENSDAG, den 4den Februarij 1852, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Oldehove*:

I. Eene aanzienlijke, wéldoortimmerde BEHUIZING, no. 24, met SCHUUR en TUIN, staande en gelegen op eigen grond, aan de Straat te *Oldehove*.

II. Een VIERDE AANDEEL in eene TREKof VOLKSSCHUIT, varende van *OLDEHOVE* op *GRONINGEN*, *vice versa*, met derzelver TOEBEHOOREN.

Op DONDERDAG den 5den Februarij 1852, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk*:

I. Den EIGENDOM van 7 Bunders, 34 Roeden en 80 Ellen *Land*, gelegen te *Pieterzijl*, onder *Visvliet*, bij HINDRIK JANS DE BOER en Vrouw onder beklemming in gebruik, tegen eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 80—00.

II. 1 B., 17 R. en 30 Ellen best GROENLAND, gelegen te *Pieterzijl*.

III. 1 B., 19 R. en 90 Ellen best BOUWLAND, gelegen op het *Nieuw Kruisland*, onder *Burum*, Provincie *Vriesland*.

IV. 2 B., 21 R. en 50 Ellen best BOUWLAND, op het *Oudland*, onder *Burum*.

V. 1 B., 52 R. en 40 Ellen best GROENLAND, onder *Burum*.

VI. 2 B. en 60 Ellen best BOUWLAND, onder *Burum*.

VII. 1 B., 95 R. en 80 Ellen best BOUWLAND, onder *Burum*.

VIII. 1 B., 63 R. en 40 Ellen best GROENLAND, in *de Keegen*, onder *Burum*.

IX. 1 B., 58 R. en 90 Ellen best GROENLAND, in *de Keegen*, onder *Burum*.

X. 89 R. en 50 Ellen best GROENLAND, te *Augsbuurt*, onder *Burum*.

XI. 1 B., 31 R. en 90 Ellen best GROENLAND, op het *Uitland*, onder *Buitenpost*.

*** Mr. **H. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk* gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Kinderen van wijlen PIETER JANS BANSEMA, in leven Landbouwer onder *Oldehove*, op ZATURDAG den 7den Februarij 1852, des morgens te 10 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. BANSEMA, te *Niehove*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, no. 94, *IJlemaheerd* genoemd, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT der BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Boomgaard* en *Landerijen*, groot 24 Bunders, 28 Roeden en 20 Ellen; jaarlijksche huur *f* 185—50.

II. Eene BOERENPLAATS, no. 106, bestaande in eene BEHUIZING, met het REGT der BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Landerijen*, groot 14 Bunders, 98 Roeden en 70 Ellen; jaarlijksche huur *f* 108–87½.

III. Het REGT der BEKLEMMING van 16 Bunders, 28 Roeden en 90 Ellen *Dijk* en *Aanwas*, benevens eene daarop staande ARBEIDERSWONING; jaarlijksche huur *f* 55—00.

IV. Het REGT der BEKLEMMING van 8 Bunders, 37 Roeden en 40 Ellen *Land*; jaarlijksche huur *f* 61—10.

Voorts alsnog:

V. Eene **BOERENPLAATS**, no. 96, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, benevens het REGT der BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin*, *Boomgaard* en *Landerijen*, groot 9 Bunders, 46 Roeden en 40 Ellen; jaarlijksche huur *f* 65—00.

Alles staande en gelegen onder *Oldehove* en *Niehove*.

*** Mr. **H. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van TAMME A. ROZEMA, Bakker te *Kommerzijl*, op WOENSDAG den 11den Februarij 1852, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein H. H. KREMER, te *Kommerzijl*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 84, en SCHUUR, met derzelver ERF, zijnde eene neringrijke ***BAKKERIJ***, staande en en gelegen te *Kommerzijl*, onder *Niehove*, jaarlijksche grondpacht *f* 8—00.

*** Mr. **H. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen van LUITJEN M. TERPSTRA en wijlen deszelfs Echtgenoot DIEUWKE R. VAN DER VLIET, op DONDERDAG den 12den Februarij 1852, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein JAN W. BAKKER, te *Visvliet*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, no. 70, ***HARINGHUIZUM*** genoemd, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met HET REGT DER VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Landerijen*, groot 21 Bunders, 93 Roeden en 70 Ellen; jaarlijksche vaste huur *f* 212—00.

II. Het REGT DER VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 64 Roeden en 60 Ellen best *Groenland*; jaarlijksche vaste huur *f* 20—00.

III. Den EIGENDOM daarvan.

IV. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 85 Roeden best *Groenland*, jaarlijksche vaste huur *f* 20—00.

V. De EIGENDOM daarvan.

VI. Eene BEHUIZING, no. 36, en een' TUIN; jaarlijksche huur of grondpacht *f* 1—50; — alles staande en gelegen te *Visvliet*.

*** Mr. **H. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van POPKE L. GAAIKEMA, Landbouwer *op de Woarden*, op ZATURDAG den 14den Februarij 1852, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein A. H. WIERINGA, te *Noordhorn*, publiek te verkoopen:

De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 5 Bunders 49 Roeden best *Groenland*, gelegen onder *Niehove*, jaarlijksche vaste huur *f* 48—00.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op VRIJDAG den 6den Februarij 1852, des voormiddags te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Uskwert*, bij Strijkgeld verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 81, met grooten HERM-STEDE, TUIN en APPELHOF, doende des jaars *f* 5—50 tot huur, staande zeer gelegen tot alle Affaires aan den Grindweg in het Dorp *Uskwert*.

II. EEN DERDE in een KORENSCHIP of FARRIE, met 300 KORENZAKKEN en TOEBEHOOREN, varende van *USKWERT* op *GRONINGEN* en *vice versa*.

Alles toebehoorende, wordende bewoond en gebruikt bij JAN J. WEGMAN aldaar, bij wien No. 2 inmiddels UIT DE HAND IS TE KOOP.

BOELDAG.

Op MAANDAG den 9den Februarij 1852, des morgens te 10 uur, aan de Boerenplaats van JAN VAN HEMMEN, aan den *Woldijk*, bij den *Poel*, van 70 stuks **zware** groote YPEREN en ESSCHEN BOOMEN.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op DINGSDAG den 10den Februarij 1852, des avonds precies te 6 uur, ten Huize van ENNE BOLT, te *Zuidwolde*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen: Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, no. 14, met de BEKLEMMING van het *Heem* en daarbij gelegen 2 B., 90 R., 30 E. uitmuntend *Land*, doende des jaars op Midw. *f* 20—00 tot huur, staande en gelegen aan den Grindweg te *Zuidwolde*, nagelaten door wijlen HARM MOORMAN en AAFKE JANS BOERMA, eh.

*** De Notaris **H. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, op MAANDAG den 9den Februarij 1852, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Loppersum*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, de ***Herberg*** genoemd, met de IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ruim 2 Bunders *Land*, doende des jaars op den 1sten Mei tot vaste huur *f* 22—50, staande en gelegen te *Loppersum*.

*** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen WOBBE TONNIS SCHERINGA en Vrouw, in leven Landbouwer te *Oldekerk*, op ZATURDAG den 21sten Februarij 1852, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein HEMKE SCHERINGA, te *Sebaldeburen*, publiek te veilen en verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 56, benevens de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 26 B., 34 R., 80 E. daarbij behoorende *Landerijen*, staande en gelegen te *Oldekerk*, doende jaarlijks aan verschillende Eigenaren tot vaste huur de som van *f* 71—00.

*** Mr. **S. C. H. PICCARDT**, Notaris te *Pekela*, zal, ten verzoeke van den Heer P. R. BRONS, op VRIJDAG den 27sten dezer, des avonds te 6 uur, ten GEMEENTEHUIZE te *O. Pekela*, publiek te koop presenteren:

Eene aanzienlijke en nette **KOOPMANS BEHUIZING**, voorzien van diverse KAMERS, ruim VOORHUIS, KELDER, ZOLDER en verdere GERIJFELIJKHEDEN, met de aanhoorige groote **HOUTSCHUUR**, **DRIFT** en achtergelegen fraaijen **TUIN** met **APPELHOF**; — alles staande en gelegen te *O. Pekela*, bij het benedenste Verlaat, Zuidkt., eigen grond. — In dit perceel is sedert vele jaren met goed succes de ***Handel*** in ***Hout*** en een ***IJzerwinkel*** geëxerceerd. Inmiddels is het UIT DE HAND TE KOOP. De helft van den Koopprijs kan er over blijven beleend.

DE VERHURING

voor den Heer T. TIJMENS, op *den Ham*, van p. m. **90 Bunders kostelijk GROENLAND**, in perceelen, gelegen onder *den Ham*, *Fransum*, *Aduard* en *Zuidhorn*, zal plaats hebben bij de Wedw. VOGELZANG, op *den Ham*, op WOENSDAG den 17den Maart eerstk., des voormiddags precies te 10 uur.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **HEEREN BEHUIZING** en ruime **ZEEPZIEDERIJ** met **STALLING** en **KANTOOR**. Te bevragen bij den Eigenaar A. ZEPER, te *Groningen*.

TE KOOP OF TE HUUR:

het **HUIS** bewoond door den Vleeschhouwer HAZENBERG, in de Nieuwe Boteringestraat; om op Mei te aanvaarden. Te bevragen bij BERGHUIS, in het Lutkenieuwstraatje.

TE KOOP OF TE HUUR:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, vooraan in de Nieuwe Ebbingestraat, met een' grooten, wél aangelegden **TUIN** er achter. Te bevragen bij W. PAPINK VAN STEDUM.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR,

tegen den 1sten Mei 1852: eene **BEHUIZING**, staande aan het Zuiderdiep, lett. F no. 259, op den hoek van het Jodenstraatje, wordende thans door den Koopman J. EPPES bewoond. Nader informatie aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR, voor *f* 140—00,

voor een klein **HUISGEZIN**: eene nette BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, op het vrolijkste gedeelte van de Noorderhaven. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR, tegen Mei:

Eene **BEHUIZING**, tot vele Affaires geschikt, voorzien van best POMP- en REGENWATER, staande op den Nieuwen Weg. Te bevragen bij

E. R. FOKKENS,
Zadelmaker.

TE HUUR,

om tegen Mei aanstaande te aanvaarden: eene nette **BEHUIZING** met veel **GERIJF**, staande in de Peperstraat, benevens PAKHUIS, of STALLING, daarbij, of afzonderlijk. Informatie te bekomen bij den Bewoner D. VAN DER BAAN.

TE HUUR, met Mei e.k.:

Eene rotjale **HEEREN BENEDENBEHUIZING**, voorzien van 4 KAMERS en KEUKEN, TUIN en BINNENPLAATS, en eene **DITO BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, ook met 4 KAMERS en KEUKEN, beide voorzien van ZOLDERS, KELDER, PUT- en REGENWATER en veel gerijf; kunnende deselve in eens gehuurd worden, staande in de Poelestraat. Te bevragen bij K. en P. SIERSMA, aldaar.

TE HUUR, tegen Mei

aanstaande: Eene **BEHUIZING**, Zuidzijde in de Zwanenstraat, letter C no. 155, thans bewoond door den Heer B. DRILSMA. Te bevragen bij D. SURINGA, Noordzijde aan de Vischmarkt.

TE KOOP OF TE HUUR.

Eene nieuw betimmerde **BURGER BEHUIZING**, staande Noordzijde in de Visscherstraat, te *Groningen*, letter I no. 134. Te bevragen bij

F. S. ANTONIDES,
buiten de *Apoort*.

TE HUUR, tegen den 1sten Mei aanst.:

1.) De vrolijk gelegene, ruime **BOVENWONING** van het Huis op den hoek van het Guyotsplein en de Noorderhaven, met VRIJEN OPGANG, thans door Mevrouw de Wedw. Dr. A. J. WIJNNE bewoond.

2.) Het **LOKAAL** achter het genoemde Gebouw en nevens het Instituut voor Doofstommen gelegen, waarin vroeger de BOEK- en STEENDRUKKERIJ van A. OOMKENS, J.ZOON, gelegen was.

N.B. Het geheele **GEBOUW** is inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP***. Te bevragen bij J. OOMKENS, J.ZOON, en A. VAN DER VEEN OOMKENS.

Op den 1sten Mei 1852 TE HUUR:

Eene ruime **BEHUIZING** met TUIN en KORENZOLDER, staande aan het Boterdiep, thans bewoond door de Wed. J. LIJBERING. Te bevragen bij den Boekhouder WILKENS in de Zoutkeet.

TE HUUR,

in de Heerestraat: de **BOVENWONING** van Mr. P. L. DE GAVERE.

TE HUUR, tegen Mei e.k.:

Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, voorzien van PUT- en REGENWATER, aan de Groote Markt, bij den Martinitoren. Te bevragen bij de Dir. der BANK VAN LEENING.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het geven van **PRIVATE LESSEN** en als **BEËEDIGD VERTALER**.

W. L. H. KÖSTER HENKE.
Pelsterstraat, boven de Jufvrouw STRAUSS.

De ondergeteekende, het gebrek ingezien hebbende, hetwelk alhier bestaat aan een respectabel ***HOLLANDSCH CARGADOORSHUIS***, waaraan **Kapiteins** met gerustheid hunne **belangen** kunnen toevertrouwen, hebben besloten, zich uitsluitend op dit Vak toe te leggen, en noodigen derhalve **Reeders**, **Kapiteins en Boekhouders van Schepen** uit, van hunne Diensten als **HOLLANDSCHE SCHEEPSMAKELAARS** gebruik te maken; zij zullen steeds bereid zijn, op verzoek, **VOLLEDIGE VRACHTLIJSTEN** te zenden, waarin de **juiste Vracht** vermeld staat, ter voorkoming van misleiding, welke dikwijls door *zoogenoemde* Makelaars, te dien opzigte gepleegd wordt, welke Kapiteins trachten te lokken met schoone aanbiedingen van Vrachten, die doorgaans niet te bekomen zijn.

Zij bieden zich tevens aan tot het **leveren van alle soorten van STEENKOLEN, OVENSTEENEN, SODA, ENZ.**; belovende eene prompte en civiele bediening.

NEWCASTLE UPEN TIJNE, 24 Januarij 1852.
ANTHONY CHARANTE & Co.

Attentie!

De ondergeteekende neemt door deze de vrijheid zijne geachte Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij zijne **APOTHEEK** en **DROOGISTWINKEL** bij voortduring in hunne gunst blijft aanbevelen; zullende hij alles aanwenden wat strekken kan om het volle vertrouwen waardig te blijven.

Ook kan bij hem nog een **BEDIENDE** of **LEERLING** geplaatst worden.

A. KAPPERS,
Apotheker en Droogist in de Brugstraat, letter G, 209.

HET VORSTELIJK TANDPOEDER,

alom bekend als een UITMUNTEND MIDDEL tot **zuivering van MOND en TANDEN**, is steeds te bekomen, à 60 Cents het verzegeld Doosje, bij den Boekhandelaar **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, te *Groningen*.

J. GEUBELS,

in de Gelkingestraat, heeft ontvangen: **KLEEDINGSTUKKEN, ondoordringbaar voor regen**, in onderscheidene Modellen, tot zuinige prijzen.

ATTENTIE.

De ondergeteekende voornemens zijnde van af den 15den Februarij e.k. als **BODE** van *hier* op *AMSTERDAM* te fungeren, ten doel hebbende, om zich met alle **COMMISSIËN**, als INCASSERING van GELDEN, IN- en VERKOOP van GELDELIJKE WAARDE, onverschillig *wat* het zij, te belasten, neemt de vrijheid om *dit* de belanghebbenden ter kennis te brengen. Zich in het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers aanbevelende, geeft hij de verzekering eener opregte en behartigende bediening. — Tot nadere kennisgeving toe, zal hij zorgen, om de 14 dagen, des MAANDAGS, DINGSDAGS en WOENSDAGS te *AMSTERDAM* te zijn, alwaar hij te spreken of te beschrijven is in het LOGEMENT *VOORST*, in de Warmoesstraat; de overige dagen ten zijnen Huize.

GRONINGEN, 1 Februarij 1852.

J. J. COHEN, JR.,
Beëedigd Inbrenger in de Bank van Leening.

PS. Ter algemeene kennis zal zulks 3 malen in het *Algemeen Handelsblad* geplaatst worden.

A. J. Poortman,

Wafelbakker, aan de Groote Markt, op den hoek van de Guldenstraat, rekommandeert zich vriendelijk aan in het leveren van beste **WAFELEN**. Ook kunnen dezelve bij hem *te huis* gebruikt worden; belovende eene nette bediening.

Cocoszeep.

Deze **ZEEP schuimt** sterk, **reinigt** oogenblikkelijk, is **bevorderlijk** voor de gezondheid, **heelt** schrampen en schavingen zeer spoedig, **zuivert** en **ontneemt** alle scherpte aan de huid, **maakt haar zacht** en **blank** en geeft haar eene **jeugdige frissche tint**.

Zij is in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts te verkrijgen en heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de *Zeep* als op de blaauwe Etiquette.

De ondergeteekende, in den Krom-elleboog, te *Groningen*, letter B no. 300, rekommandeert zich als **WOLLENNAAISTER**; zij zal trachten, door goede behandeling en fraai werk te leveren, zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken. Bij haar kunnen nog eenige **MEISJES** geplaatst worden.

MARGARETHA SISSELAAR.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **WAGEN** op VEREN, met GLAZEN KAP, zoo goed als nieuw. Te bevragen aan het KANTOOR dezer COURANT.

Wordt GEVRAAGD: **EEN VADER en EENE MOEDER** in het ALGEMEEN ARMGESTICHT te ***Grijpskerk***. Gegadigden vervoegen zich in Persoon of met *franko* Brieven bij de COMMISSIE VAN TORZIGT EN BEHEER van gemeld Gesticht, vóór den 15den FEBRUARIJ 1852.

Er wordt gevraagd: Iemand de Provinciën *VRIESLAND*, *GRONINGEN* en *DRENTHE* bereizende, die tevens genegen zoude zijn voor een sedert jaren bestaand HUIS in WIJNEN **COMMISSIËN** op te nemen, tegen Percentswijze Belooning. Men adressere zich met *franko* Brieven aan P. ARENDS, *poste restante te Groningen*.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 3den Februarij 1852, *no.* 10.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft, bij ukase, dezer dagen uitgevaardigd, eene geheele reorganisatie van de Russische geregelde ruiterij bevolen.

Voorts is bij besluit des Keizers bepaald, dat eene ijzerbaan van Warschau naar Petersburg zal worden aangelegd. Reeds dadelijk en in dit jaar 1852, zal, onder het oppertoezigt van den ingenieur-generaal *Gerstfeld*, met dat werk worden begonnen, tegelijk van de zijde van Petersburg en van den kant van Warschau. De weg zal van de eerstgenoemde hoofdstad worden gerigt op Luga, Pskow, Ostrow, Rzezyk, Dunaborg, Wilna, Grodno, Bialystok, tot Warschau, en eene lengte hebben van omtrent 240 uren gaans. Zoowel uit een krijgskundig oogpunt, als ter bevordering van het handelsverkeer, wordt deze onderneming als van het hoogste belang beschouwd.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGE, 24 Januarij.

Het Deensche ministerie is te zamengesteld. Het anti-Duitsch element is er uit verwijderd.

DUITSCHLAND.

Het mislukken van de instelling eener algemeene Duitsche Bonds-politie doet vooronderstellen, dat er ook niet veel kans is op de invoering van algemeen werkende wettelijke verordeningen op het gebruik der drukpers. De vrees der middelbare en kleinere staten voor verkorting hunner zelfstandigheid geeft telken reize aanleiding tot bezwaren, die men moeijelijk schijnt te kunnen uit den weg ruimen. Gelijke bezwaren ontmoet men ten aanzien van de uitvoering van het bekende Bondsbesluit van Augustus, betreffende de wijziging van de Duitsche constitutiën in den zin der Bonds-akte.

— De *Berl. Nachr.* zien in het verschil van opinie der ministers nopens de zamenstelling der Eerste Kamer eene aanleiding tot eene ministeriële krisis in Pruissen.

— Den 27sten Jan. is door de Hannoversche en Pruissische gevolmagtigden eene overeenkomst gesloten, waardoor de aanleg der spoorwegen van Emden naar Munster, en van den Keulen-Mindenschen spoorweg over Osnabruck tot aan de Nederlandsche grenzen vastgesteld wordt.

„Het verheugt ons er bij te kunnen voegen, — zegt het Hannoversche regeringsblad, — dat de inhoud der gesloten overeenkomst de daarstelling van dit belangrijk deel van het Duitsche spoorwegnet op eene aan de behoeften van het verkeer in alle opzigten beantwoordende wijze waarborgt."

— In Beijeren heeft de 1ste Kamer *de opheffing van de onafzetbaarheid* der regters aangenomen. — Men mag zich verzekerd houden, dat de 2de Kamer zich bepaald tegen dezen zonderlingen maatregel zal verzetten.

— In Zwitserland zijn, eene maand geleden, menschen dood gevroren.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 28 Januarij.

Eergisteren heeft de zaak van den heer *Salomon*, beschuldigd van zitting genomen en het woord gevoerd te hebben in de Kamer der Gemeenten, zonder den vereischten eed te hebben afgelegd, voor het hof van den exchequer gediend.

— Hier en daar in Engeland beginnen gegoede ingezetenen zich te vereenigen tot vrijwillige schutterkorpsen, ten einde zich te oefenen om den vaderlandschen grond tegen het indringen eener vreemde krijgsmagt te helpen verdedigen. De ministeriële *Globe*, het nut eener volkswapening geenszins ontkennende, wijst op het ongenoegzame daarvan tot afwering van een' buitenlandschen vijand.

— Te Portsmouth is bevel ontvangen om in allerijl een linieschip van 100 stukken voor de dienst in te rigten, hetwelk, van eene admiraals-vlag voorzien, over een eskader in het Kanaal het bevel zal voeren. Ook zijn, zegt men, twee oorlogsvaartuigen uit Portsmouth vertrokken, om de werkzaamheden voor de kustverdediging op te nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Januarij.

Men verwacht thans spoedig de verdere benoemingen tot leden van den senaat, waarin, volgens de constitutie, van 80 tot 150 leden kunnen plaats nemen. In alle gevallen zijn de kardinalen, de maarschalken en admiraals leden van den senaat. De openbaar gemaakte lijst bevatte 72 namen; telt men daar nu bij de vier kardinalen, t. w. de heeren eminentiën mgr. *Gousset*, aartsbisschop van Rheims; mgr. *de Bonald*, aartsbisschop van Lyon; mgr. *Dupont*, aartsbisschop van Bourges, en mgr. *Matthieu*, aartsbisschop van Besançon, alsmede de zes maarschalken *Gerard*, *Reille*, *Jerôme Bonaparte*, *Harispe* en *Vaillant*, en de twee admiraals *de Mackau* en *Roussin*, dan verkrijgt men voorreerst 84 leden, zijnde nog slechts het *minimum* van het door de grondwet gewilde getal.

De beide voorname ligchamen van staat zijn dus thans zamengesteld; alleen blijft nu nog het wetgevend ligchaam over, dat echter volgens de tegenwoordige grondwet eene ondergeschikte rol bekleedt.

Men verneemt, dat een groot aantal leden van de ontbondene Wetgevende Vergadering zich tot kandidaat stelt bij de aanstaande verkiezingen voor het wetgevend ligchaam. Vooral behooren hiertoe vele legitimisten.

— De President der republiek heeft de traktementen der ministers vastgesteld; zij zullen ieder 100,000 frs. genieten. De minister van Staat, *Casabianca*, geniet 150,000 frs. De traktementen der ambtenaren aan de ministeriën zijn insgelijks allen met nagenoeg de helft verhoogd. Hun is echter tevens te kennen gegeven, dat zij hunne traktementen moeten verteren, de hoogere beambten door partijen te geven en de mindere door die bij te wonen.

— Men spreekt van aanstaande en zeer belangrijke proefnemingen met de luchtbollen, welke te Parijs zouden plaats hebben.

De heer *Orfila* begint te herstellen. Alle vrees omtrent zijn behoud is geweken.

De heer *du Moncel* heeft aan de akademie van wetenschappen eene zeer belangrijke nota gezonden, handelende over het bezigen van electrisch licht bij het arbeiden op den bodem van rivieren of zeeën.

Van den 29sten. Bij een besluit, heden in den *Moniteur* voorkomende, is de maarschalk *Jerôme Bonaparte* benoemd tot president van den Senaat; de heer *Meynard* tot eersten vice-president; de heeren *Drouin de Lhuys*, *Troplong* en de generaal *Baraguay d'Hilliers* tot vice-presidenten. De generaal *d'Hautpoul* tot groot-referendaris en de heer *Lacrosse* tot secretaris.

Bij een ander besluit van den President wordt de raadplegende commissie, ten gevolge van de gebeurtenissen benoemd, ontbonden.

— Men houdt het voor stellig zeker dat de zaak der confiscatie van de goederen der familie *Orleans*, die ook *bij het leger* een' zeer ongunstigen indruk gemaakt heeft, tot een regtsgeding aanleiding zal geven.

De leden van het hof van appèl en van cassatie verklaren zich reeds tegen de dekreten.

Het schijnt dat men den President de zaak onder een verkeerd daglicht voor oogen heeft gesteld. Het is te hopen dat hij, beter ingelicht, even als toen hij de stemming over de volksverklaring geheim had gemaakt, terug zal komen op den maatregel betrekkelijk de goederen van het huis van *Orleans*.

— De executeuren-testamentair van wijlen Koning *Lodewijk Philips*, de heer *Dupin*, de hertog *de Montmorency*, de graaf *de Montalivet*, de heeren *Laplagne*, *Barris* en *Scribe*, hebben zich thans tot den Voorzitter gewend, en in eene uitvoerige memorie, welke, naar men verzekert, mede is ontworpen en gesteld door beroemde regtsgeleerden, als de heeren *Odilon Barrot*, *de Vatimesnil*, *Berryer*, — geprotesteerd tegen het besluit van den 22sten Januarij, *waardoor eene schromelijke inbreuk wordt gemaakt op de heiligste regten van eigendom en van het huisgezin.*

Verder geven de genoemde executeurs te kennen, dat zij voornemens zijn, de zaak door de regterlijke overheid te doen onderzoeken, onder verklaring, dat het besluit van den 22sten Januarij uitspraak doet over een vraagstuk van eigendom, met toepassing der beginselen van het staatsregt, terwijl de beslissing van dergelijke vraagstukken eenig en alleen behoort tot de bevoegdheid der regtbanken.

— Het gerucht, dat de regering voornemens zou zijn om het proces van den eenige weken na de omwenteling van 1830 te Saint Leu gehangen gevonden hertog *van Bourbon* weder op te vatten, wint veld. Zelfs zou reeds een geregtelijk onderzoek zijn ingesteld.

— Zestig Fransche emigranten te Londen, hebben de hulp van het Engelsche gouvernement ingeroepen, tot eene verhuizing naar Noord-Amerika. Het zijn meest beoefenaars van kunsten en wetenschappen.

— De nieuwe expeditie tegen de Kabijlen is thans bepaaldelijk besloten en zal werkelijk bestuurd worden door den generaal *St. Arnaud*, die daarom evenwel niet de portefeuille van oorlog zal laten varen.

Van den 30sten. Bij besluit van den President zullen die personen, welke sedert den 2den December in hechtenis zijn genomen, en niet als gevaarlijk geacht worden, in vrijheid worden gesteld. Ook berigt de *Moniteur*, dat, in strijd met de geruchten, die in omloop zijn geweest, nog niets bepaald is aangaande het tijdstip tot bijeenroeping van het wetgevend ligchaam.

Van den 31sten. De *Moniteur* behelst heden een brief van den President aan den minister van politie, waarin dezen de noodige inlichtingen worden gegeven voor zijn nieuw ministerieël departement. In dien brief zegt de President, dat het ministerie van politie zich niet moet inlaten met provocatiën of vervolgingen. Het moet de geheimen der familien niet trachten te ontsluijeren, overal het kwaad zien, alleen om het genoegen te hebben het te kunnen aanwijzen, geene verdenkingen in 't leven roepen, noch de schrik onder de burgers doen ontstaan.

Integendeel, dat ministerie moet eene beschermende, welwillende instelling wezen, die alleen de vijanden der maatschappij vrees aanjaagt; zij zal waken, en aan de regering krachtige middelen verschaffen, om het goede te doen.

— De kapel en de kelders van Dreux, de begraafplaats der familie *Orleans*, behooren niet tot de bij besluit van den 22sten Jan. verbeurd verklaarde goederen.

— De eerste daad van den heer *de Persigny*, te weten de aanschrijving aan de prefecten, om die staatkundige gevangenen, welke slechts gedwaald hebben of medegesleept zijn en als niet gevaarlijk zijn te beschouwen, op vrije voeten te stellen (zie ons *Postscriptum* van gisteren), heeft een zeer gunstigen indruk gemaakt.

Men gelooft niet, dat de prefecten, aan welke de uitvoering van dezen maatregel is opgedragen, strenger zullen zijn dan het bewind en hoopt, dat daardoor de gevangenissen aanmerkelijk ontvolkt zullen worden, welke op dit oogenblik zeer gevuld zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Januarij.

Het bewind wordt bemoeijelijkt door vorderingen van de Fransche zijde, betreffende de vertoogen, welke tegen de maatregelen van den Voorzitter in de Belgische bladen worden geplaatst. Men verlangt, dat dit zal worden belet, en dit is, bij de bestaande wetgeving, hoogst bezwaarlijk. Reeds moet daarover in den raad der ministers zijn geraadpleegd, zonder dat men tot een besluit heeft kunnen komen.

— Men leest in den Belgischen *Moniteur* het volgende berigt: „De bij Koninklijk besluit van den 14den December ll. benoemde commissie tot regeling van het onderwijs in kunsten en ambachten, heeft reeds drie zittingen gehouden. Zij heeft hare eerste bijeenkomsten besteed om zich met den staat van het industrieël onderwijs in Engeland, Frankrijk, Duitschland en België [mogt hier ook *Nederland* genoemd hebben kunnen worden!] naauwkeurig bekend te maken. Vervolgens is zij overgegaan tot het onderzoeken der hoofdvragen, die haar door den minister van binnenlandsche zaken voorgelegd zijn, en wier beantwoording tot grondslag moet dienen voor de inrigting van dezen tak van onderwijs. Ook heeft de commissie advies gegeven over het ontwerp eener school van theoretisch en practisch onderwijs in het weven en het industriële teekenen, welke school binnen kort te Gent moet worden opgerigt."

Van den 31sten. De senaat heeft gisteren twee zittingen in geheim comité gewijd aan de beraadslagingen over het verdrag met Nederland. Te 10 uur des avonds is het verdrag goedgekeurd met 22 tegen 15 stemmen, 3 leden onthielden zich aan de stemming. De discussie moet vrij levendig zijn geweest.

— Het *bulltein Français*, dat door eenige Fransche vlugtelingen alhier wordt uitgegeven, is gisteren in beslag genomen, ten gevolge eener wet van 1816, welke door de constitutie van 1830 niet is opgeheven, en waarbij zij, die door middel van de drukpers vreemde mogendheden beleedigen, met straffen worden bedreigd. De twee hoofdredacteurs van het *Bulletin Français*, de heer *Alexandre Thomas* en de graaf *d'Houssonville*, zijn uit Belgie verdreven.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 28sten Januarij.

In de zitting van heden zijn ontvangen eene missive van den minister van buitenlandsche zaken, ten geleide der gesloten post-overeenkomst tusschen Nederland en Luxemburg. — Notificatie.

Gelijke missive, in betrekking tot het aanhangige traktaat met België.

Bij hoofdelijke stemming is met 13 tegen 12 stemmen de discussie op morgen (Donderdag) te 11 uren vastgesteld. De zitting is daarna gescheiden.

Zitting van Donderdag den 29sten Januarij.

De Eerste Kamer der Staten Generaal is in hare zitting van heden overgegaan tot de behandeling van het tusschen Nederland en België gesloten verdrag van handel en scheepvaart, nadat de openbare zitting in eene met gesloten deuren was veranderd. Na de heropening der zitting is het wets-ontwerp met 20 tegen 9 stemmen aangenomen.

(*Tegen* hebben gestemd de heeren: *van Rijckevorsel*, *van Swinderen*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *Borski*, *de Jonge van Ellemeet*, *Insinger*, *van Wessem*, *van Meurs van Hulsthorst* en *van Foreest*.)

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 29sten Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is de beraadslaging aangevangen over het ontwerp van wet op de jagt en visscherij, nadat omtrent eenige daartoe betrekkelijke adressen rapport was uitgebragt. Na den afloop der algemeene beraadslaging over dat wets-ontwerp, is de Vergadering overgegaan tot de behandeling van de artikelen, die morgen des voormiddags te elf uur zal worden voortgezet.

Zitting van Vrijdag den 30sten Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is de beraadslaging over het ontwerp van wet op de jagt en visscherij hervat. Het 2de artikel is onveranderd aangenomen. De beraadslaging zal morgen voormiddag te elf uur worden voortgezet.

Zitting van Zaturdag, den 31sten Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is ingekomen een afschrift van een tusschen Nederland en Belgie gesloten post-verdrag.

De beraadslaging over het ontwerp van wet op de jagt en visscherij is voortgezet, waarvan het 3de artikel onveranderd is aangenomen met 34 tegen 14 stemmen. — Die beraadslaging zal Maandag des voormiddag te elf uur worden hervat.

In de zitting van den 27sten Januarij zijn o. a. ingekomen tien adressen, houdende bedenkingen tegen of over de voorgedragene wet op de jagt en visscherij, o. a. van jhr. mr. *O. J. Quintus*, te Groningen; mr. *W. de Sitter*, te Glimmen; *S. S. Bos* en andere landgebruikers van Biessum en Uitwierda.

Tweehonderd zevenenveertig adressen, houdende bedenkingen tegen de voorgedragene wet op het armbestuur, o. a. uit Groningen: van den kerkeraad der Waalsche gemeente te Groningen; van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Sellinge; te Uitwierde; te Meeden; te Solwerd en Marssum; te Grootegast en Doezum; te Noordlaren; te Zuidhorn; te Eexta en van dien te Scheemda; te Wester- en Heiligerlee; te Ulrum; te Ten Boer; van leden van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Onderdendam; Oldehove; Kimswerd; Stads-Kanaal; Wester-Nieland; Oude Pekela; Oostwold; Grijpskerk; Wierum en Dorkwerd; Ezinge; Opwierde; Stitswerd; Tjamsweer; Holwierda; Adorp; Nuis en Niebert; Andel; Garmerwolde; van den kerkeraad der Doopsgezinde gemeente van Leermens en Loppersum; van den kerkeraad der Christelijke afgescheidene gemeente te Niezijl, en van dien te Stroobos; van diakenen der Hervormde gemeenten te Uithuistermeeden; van ouderlingen en diakenen bij de Hervormde gemeente te Noordhorn; van den kerkeraad en verdere ingezetenen van de Hervormde gemeente te Niezijl; van leden van de Nederduitsch-Hervormde kerk te Kolham; van leden der Hervormde gemeente te Wagenborgen; van leden van het armbestuur der Hervormde gemeente te Veendam; en

uit Drenthe: van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Rolde; Ruinerwold; Zweelo; Wapserveen; Anloo; Gieterveen; Zuidlaren; van de kerkeraden der Hervormde gemeenten Gasselte en Gasselter-Nieveen; van leden van den kerkeraad der Hervormde gemeente te Norg;

een adres van *G. R. Reinders* en andere landgebruikers in de provincie Groningen, houdende aandrang op de wederinvoering van een wisselend regt op de granen;

een gelijkluidend adres van *M. P. Medema* en andere landgebruikers in de provincie Groningen;

een adres van *W. J. Zantenga*, te Grijpskerk, tot afschaffing van accijnsen op de eerste levensbehoeften der mindere standen en wering van vreemde werklieden.

'S GRAVENHAGE, 30 Januarij.

Z. M. heeft, bij besluit van den 16den dezer, no. 65, den heer *Maximiliaan Foerster*, landraad der kreits Kempen, benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Bij besluit van den 29sten Januarij jl., no. 11, heeft Zijne Majesteit tot rector magnificus aan de hoogeschool te Leiden voor het akademiejaar 1852—1853 benoemd den hoogleeraar *G. J. Verdam*.

— Bij Koninklijk besluit van den 18den Januarij 1852, no. 2, is alsnog tot kommandeur van de militaire Willems-orde bevorderd, de gepensioneerde generaal-majoor titulair *C. J. Riesz*, ter zake van zijn bij de 2de expeditie tegen Palembang in 1851, en wel bepaaldelijk bij de vermeestering van het versterkte eiland Gombora, gehouden gedrag.

— De minister van binnenl. zaken heeft dezer dagen, aan de commissarissen des Konings van de provinciën, eene uitnoodiging gezonden, tot het opmaken en inzenden van de opgave, nopens de instellingen van weldadigheid over het dienstjaar 1851.

Deze opgaven moeten uiterlijk op den 15den Maart e.k. bij de provinciale besturen zijn ingekomen.

— Men verneemt, dat door de regering in de wet op de belasting van 3 pCt. op de kapitalen, die verandering gebragt is, dat de belasting niet zal gekort worden van de Nederl. coupons, maar dat men van de rente der Ned. schuld, evenzeer als van de vreemde, zelf aangifte zal moeten doen.

— In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de markies *de Villeneuve*, attaché aan het ministerie van buitenlandsche zaken in Frankrijk, belast met het overbrengen van depêches.

[De baron *d'Aerssen*, met eene bijzondere zending van Z. M. den Koning der Ned. belast, is te Parijs aangekomen.]

— De commissie den 20sten Mei 1851 door Z. M. benoemd ter beraming en opgave der middelen tot herstel van het nationale tooneel, is dezer dagen onder dankbetuiging ontbonden. Z. M. heeft vervolgens de leden dier commissie, benevens HDs. thesaurier, den heer *G. Falck*, benoemd om de noodige maatregelen te nemen tot uitvoering der beraamde plannen.

— De uitspraak in de zaak van het Huiszittenhuis te Leiden, die heden door den Hoogen Raad zou plaats hebben, is voor een' onbepaalden tijd uitgesteld.

— Naar men nader verneemt, heeft de regtbank te Leiden verklaard, dat er geene termen bestaan, om de huisvrouw van den predikant *J Middelkoop*, te Rijnsburg, te vervolgen, ter zake van de onwillekeurige verwonding, door haar, in den avond van den 11den November l.l., ongelukkigerwijs, toegebragt aan twee zich in den tuin van den predikant bevonden hebbende jongelingen; doch zal aanstaanden Zaturdag voor het prov. geregtshof in Zuidh. behandeld worden de zaak van *Albertus Munk*, van Rijnsburg, beschuldigd van diefstal bij nacht, zijnde een der twee jongelingen, die zich in den tuin van den predikant bevonden. Er zullen twee getuigen, de meid en de veldwachter, in die zaak worden gehoord. De heer adv. *van Raalte* zal als verdediger optreden.

— Men verneemt, dat dezer dagen ook in het lokaal *Diligentia* in het Voorhout alhier, pogingen (even als onlangs in het schouwburggebouw) zijn gedaan om de gaspijpen te verbreken, hetwelk ook in dit gebouw de schromelijkste ongelukken had kunnen veroorzaken, zoo het niet tijdig was ontdekt geworden. De dader van dit verfoeijelijk bedrijf is mede tot nog toe onbekend gebleven, maar algemeen wenscht men, dat het der politie gelukken moge, zulke boosdoeners aan de welverdiende straf te kunnen overleveren.

— Men schrijft aan de *Utrechtsche Courant* uit 's Hage, dat de betrekking van gouverneur-generaal van West-Indiën, door het aangevraagde ontslag van den baron *van Raders* opengevallen, en welker vervulling in de tegenwoordige omstandigheden dubbel gewigtig mag heeten, is aangeboden aan den voormaligen minister van eeredienst, thans commissaris des Konings in de provincie Utrecht, den heer *S.* baron *van Heemstra*. Deze moet evenwel na rijp beraad voor de eer der benoeming hebben bedankt.

— De kerkbesturen der beide Israelietische gemeenten te Paramaribo, hebben eene vergadering gehouden, met het doel om in het belang der Israeliten aldaar, naar den geest des tijds en in overeenstemming met de geloofsleer, eene *herziening* en *verbetering* der Israelietische eeredienst te beproeven en de pogingen daartoe te leiden.

AMSTERDAM, 31 Januarij.

Gisteren is in het bijzijn van een bijzonder talrijk publiek de uitspraak geschied in de bekende zaak van *Jan Slotboom*, beschuldigd van den moord in de Kalfjeslaan, op den 17den Aug. l.l. gepleegd.

Het Hof heeft, na vooraf overwogen te hebben dat de verslagene bleek, door eene misdadige hand van het leven te zijn beroofd, wijders ten opzigte van de schuld des beschuldigden aan die misdaad, overwogen, dat het is gebleken dat hij de dader van gezegden doodslag is; dat hij dien heeft begaan op eigen verzoek der verslagene en met voorbedachten rade, doch niet verraderlijk; — dat zelfmoord in casu ondenkbaar is en dat de moord, hoewel op verzoek der verslagene begaan, blijft vallende in de strafbepalingen van den *Code Pénal*;

dat het niet is gebleken, dat de beschuldigde schuldig is aan de hem tevens te laste gelegde misdaden van diefstal en strafbare poging tot diefstal op den openbaren weg, en mitsdien hem hiervan vrijgesproken, doch hem schuldig verklaard aan: doodslag, begaan met voorbedachten rade, na vroeger wegens misdaad crimineel veroordeeld te zijn geweest, en veroordeeld tot *de straffe des doods*, door het ophangen aan eene galg, dat er de dood na volgt.

Na deze uitspraak heeft de president den veroordeelde kennis gegeven, dat de wet hem drie dagen verleent om tegen deze uitspraak in cassatie te komen en hem wijders op eene toepasselijke wijze toegesproken; hoofdzakelijk hem aanbevelende, zich door gedurige gebeden tot den Almagtige te wenden, bij Wien voor den berouwvollen zondaar, hoe groot zijne euveldaad wezen moge, vergiffenis te bekomen is.

De veroordeelde heeft zich op heden in cassatie voorzien tegen het arrest, ten zijnen laste gewezen.

Van den 1sten Februarij. Volgens een medegedeeld berigt in het weekblad *le Frondeur*, zou Z. M. onze Koning aan den H. Vader hebben doen kennen HD. verlangen, dat de Primaat der Nederlanden, in stede van zijnen zetel te Amsterdam te houden, benoemd worde tot Kardinaal-Aartsbisschop van Holland en Zeeland, en zijne residentie houde te 's Hage, alwaar Z. M. voornemens zou zijn, om het vroeger door wijlen Koning *Willem II* bewoonde paleis ten geschenke af te staan, om tot woning voor den prelaat te dienen.

MIDDELBURG, 28 Januarij.

Gisteren had alhier voor het front eener parade, de executie plaats van een vonnis, gewezen door den krijgsraad in het provinciaal kommandement van Zeeland, bij hetwelk *Johannes Robertus van der Heyden*, sergeant in het 5de regement infanterie, is schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd met inwendige braak, en ontrouw, gepleegd in een militair bewind van penningen, waarover hij was gesteld; mitsgaders van eene sententie van het hoog militair geregtshof, bevestigende een vonnis van denzelfden krijgsraad, houdende schuldig-verklaring van *Lambertus van der Kolk*, kanonnier in het 2de regement vesting-artillerie, aan feitelijkheid tegen de eerbaarheid, uitgevoerd met gewelddadigheid, en gepleegd tegen een kind beneden de volle vijftien jaren. Zijnde beide personen ter dier zake verklaard, vervallen van den militairen stand en eerloos, en veroordeeld tot de straf van confinement in een rasp- of tuchthuis, gedurende den tijd van zes achtereenvolgende jaren.

ALMELO, 28 Januarij.

Naar men verneemt, hebben in het naburige Friesenveen vrij ernstige ongeregeldheden plaats gevonden. In een huisgezin, waar de vader Roomsch, de moeder Gereformeerd was, bevond zich ook hun oudste dochtertje, hetwelk de godsdienst der moeder volgde. De vader stond er op, dat dit kind Roomsch zoude worden. Het kind wilde dit echter niet en vlugtte naar de woning van den predikant, die, toen men hoorde, dat de vader zijn kind daaruit terug vorderen wilde, door een aanzienlijk getal gewapende Protestantsche landlieden omsingeld en bewaakt werd. De verbittering was zoo groot, dat de rondreizende Redemptoristen, aan welke men dit alles toeschreef, de gemeente Friesenveen in allerijl moesten verlaten, daar hun leven ligtelijk gevaar had kunnen loopen en men reeds het rijtuig, waarin zij zich verwijderden, met geweerschoten achtervolgde.

[Dit berigt uit Almelo in 't *HBl.* komt — zoo zegt de *Kamper Ct.* — hoofdzakelijk overeen met een' hier ontvangen brief, waarin echter in plaats van *geweerschoten*, *modder* wordt gelezen. Het kind is verdwenen.]

UTRECHT, 30 Januarij.

Naar men verneemt, zouden er deze week eenige leeraars der Hervormde kerk alhier bijeengekomen zijn, en zou door hen de grondslag zijn gelegd van eene Nederlandsche Hervormde leeraarsvereeniging tot behartiging van kerkelijke en Christelijk-nationale belangen. (*Nederl.*)

— Van de *gewone* leden, die de benoeming tot de Kon. Akademie van Wetenschappen niet hebben aangenomen, zijn de volgende 11 namen ter onzer kennis gekomen:

Van der Boon Mesch, te Leiden; *van Geuns*, te Amsterdam; *Glavimans*, te Rotterdam; *C. Pruys van der Hoeven* en *J. van der Hoeven*, te Leiden; *Matthes*, te Amsterdam; *Mulder*, *van Rees* en *Schroeder v. d. Kolk*, te Utrecht; *Stamkart* en *W. Vrolik*, te Amsterdam.

Van de *rustende* leden: *Rijk*, te 's Gravenhage; *G. Vrolik*, te Amsterdam.

Van de *buitengewone* leden: *J. W. Ermerins* en *Mulder*, te Groningen.

Van de *gewone* leden worden nog anderen als bedankt hebbende genoemd; maar aan onzekere berigten hechten wij geene genoegzame waarde ter openbaarmaking.

Een der *gewone* leden, de heer *Brants*, van 't Joppe, heeft eerst zijn ontslag ingezonden, maar daarna weder terug verzocht en bekomen.

De heer *Brants* behoort dus te worden opgenomen onder de leden, die bedankt hebben, maar ook onder hen, die lid wenschen te blijven. (*Nederlander.*)

LEEUWARDEN, 29 Januarij.

In Friesland is wederom last gegeven tot het dooden van 79 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 3475 runderen.

— Men meldt met genoegen, dat, volgens bekendmaking van de commissie van landbouw, 225 personen, in de verschillende kantons der provincie, zich als leden der maatschappij van landbouw en veeteelt hebben aangegeven, en deze instelling mitsdien als gevestigd is te beschouwen.

— In eene op j.l. Maandag avond alhier gehoudene bijeenkomst van onderscheidene leden der Israelietische gemeente is besloten, te dezer stede eene afdeeling te vestigen van de maatschappij: *tot nut der Israelieten in Nederland.* Ieder die bekend is met het schoone doel der maatschappij — verbetering zoowel van den zedelijken als maatschappelijken toestand der Israelieten — en met hetgeen door de maatschappij gedurende haar nog slechts kortstondig bestaan reeds is verrigt en tot stand gebragt, zal voorzeker dit berigt met genoegen vernemen.

ASSEN, 30 Januarij.

Gisteren heeft zich bij den burgemeester van Norg aangeklaagd een zeker koloniet *Adrianus Tonderman*, ter zake dat hij in de maand Maart van 't vorige jaar een moord zoude gepleegd hebben op een zekeren *Jan van Berkel* of *van Brakel*, in de nabijheid der stad Rotterdam. Hij had n.l. met dezen in die stad kennis gemaakt en afgesproken, dat zij de opbrengst van hun werk zamen zouden deelen. Eenige dagen oefenden zij gezamenlijk het bedrijf van sjouwer uit, en de opbrengst werd getrouw verdeeld. Maar op een zekeren avond kregen zij twist; de een hield vol, dat er, na aftrek van den aankoop der levensbehoeften, meer moest overblijven, terwijl dit door den anderen werd ontkend. De twist werd buiten de stad in een hooiberg, waarheen zij zich geregeld iederen avond begaven, om de kosten van nachtverblijf uit te winnen, herhaald en liep zoo hoog, dat *Tonderman* zijnen kameraad een kolenschop ontrukte, die deze toevallig bij zich had, en hem daarmede dood sloeg en oogenblikkelijk met die schop begroef. Men gelooft echter, dat dit verhaal een verdichtsel is en eene kunstgreep, om uit de kolonie te geraken.

— Alhier zijn de gewijzigde pokken (varioloides) ontstaan bij een knecht van den beurtschipper *Boer*.

— De longziekte is uitgebroken onder het rundvee van *Pieter Hummel*, te Zevenhuizen, gemeente Leek, en wel bij een zwartbont vier- à vijfjarig rund, dat met nog dertien andere voor alsnog schijnbaar gezonde runderen gestald is ten huize van genoemden eigenaar; het onderwerpelijk rund is oogenblikkelijk afgemaakt. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 2 Februarij.

Verscheidene personen hebben zich ter bekoming van het eereteeken wegens langdurige eervolle werkelijke dienst bij de schutterij, aangemeld bij het bestuur der gemeente Groningen. Naar wij vernemen, zijn 57 hunner door burgemeester en wethouders op de lijst geplaatst, daarvan opgemaakt, en aan den commissaris des Konings in dit gewest ingezonden, en wel:

Thans nog dienende officieren	6
Voormalige officieren	16
Thans nog dienende onderofficieren en verdere leden der schutterij	18
Voormalige onderofficieren en verdere leden	17
	57

Onder de officieren bevonden zich vijf welke meer dan 25 jaren, zes welke minder dan 25, doch meer dan 20 jaren, één die meer dan 30 jaren dienst heeft. Onder de onderofficieren en verdere leden hebben vier meer dan 30 jaren, 1 minder dan 30, doch meer dan 25 jaren, 5 minder dan 25, doch meer dan 20 jaren dienst.

— Door den Senaat onzer Hoogeschool is eergisteren, *honoris causa* tot Doctor in de Godgeleerdheid benoemd de weleerw. zeer gel. heer J. AB UTRECHT DRESSELHUIS, predikant te Wolfaartsdijk.

— In onze vorige courant een verblijdend berigt nopens de instelling van WESSEL GANSEVOORT medegedeeld zijnde, zoo meenen wij nu ook te moeten vermelden, dat het *Fonds der Hoogleeraren te Groningen tot aanmoediging van studie* in den laatsten tijd ook weder een stap nader is gekomen tot zijn tegenwoordig doel, de ondersteuning namelijk der studiën van minvermogende doch bekwame jongelieden; tot welk doel beide bovengenoemde instellingen elkander niet hinderen, maar, hoewel langs verschillende wegen, zamenwerken. Het *Fonds der Hoogleeraren* heeft namelijk, behalve de gewone bijdragen der Hoogleeraren zelve en eenige kleinere giften, een vrij aanzienlijk geschenk ontvangen van eenige ingezetenen uit het kanton *Onderdendam* en, na laatstelijk, *f* 200, zijnde een nog in kas zijnde overschot van gelden door eenige oud-studenten dezer Hoogeschool bijeengebragt ter viering van een herinneringsfeest aan den akademischen leeftijd in September 1850.

— Zaturdag laatstleden is alhier gevankelijk binnengebragt zekere A. J. R; wegens bedelarij onder het arrondissement Zwolle gearresteerd, heeft hij opgegeven, dat hij in de nabijheid van Groningen voor ettelijke jaren diefstal met huisbraak had gepleegd, waarover het onderzoek, in weerwil van vele nasporingen, vruchteloos was afgeloopen. — Hij is reeds vroeger gedetineerd geweest, en wel toen hij nog maar slechts 15 jaren ouderdom telde, en alstoen veroordeeld door het hof van assises van Groningen en Drenthe tot 20 maanden gevangenisstraf, wegens diefstal. Later echter, in 1846, stond hij te regt voor het prov. geregtshof alhier, wederom wegens diefstal en werd alstoen veroordeeld tot brandmerk en gevangenisstraf voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, — van het brandmerk had Z. M. hem ontheven.

— H. MEIJER, van beroep schipper, liggende met zijn vaartuig in het Boterdiep alhier, werd gisteren redder van twee drenkelingen. Omstreeks negen uur des morgens, geraakte het zoontje van de wedw. M. KALKHUIS in dat water en bovengenoemde persoon redde hem oogenblikkelijk. Des namiddags omstreeks drie uur had AALTJE TEMPEL, vrouw van JANS VAN BRUGGEN, wonende aldaar, het ongeluk dat, terwijl zij over de steenen pijp (Romeinen genoemd) wilde gaan, aan den kant weg gleed, en zoodoende in het vrij diepe Boterdiep viel; — ook zij werd gered.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen* no. 22, bevat een besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 29sten Januarij 1852. no. 38, nopens de jaarlijksche inzending eener korte opgaaf van de in de gemeenten afgekondigde plaatselijke verordeningen.

Het blad no. 23, bevat een besluit van Ged. Staten, d.d. 30sten Jan. 1852, no. 16, ten aanzien van de vraag, of over den post voor onvoorziene uitgaven, op de gemeentebegrooting voorkomende, zonder magtiging van Ged. Staten kan worden beschikt.

— Bij Koninklijk besluit van den 16den Januarij l.l. is benoemd tot ontvanger der registratie en domeinen te Hoorn, de heer P. SCHEFFER, thans ontvanger te Winschoten.

— Er zijn thans overeenkomsten gesloten betreffende de briefwisseling tusschen de Nederlanden, het koningrijk Hannover, het hertogdom Oldenburg, de vrije Handzee-stad Hamburg; alsmede voor de briefwisseling met verder gelegen landen en plaatsen over Hamburg gevoerd wordende, ten gevolge waarvan die brieven eene aanmerkelijke portvermindering hebben ondergaan.

Statistiek der Bevolking over 1851.

In de gemeente *Adorp* zijn in 1851 geboren 22 van het mannelijk, 17 van het vrouwelijk geslacht, waaronder 1 onecht, te zamen 39; overleden 14 van het mannelijk, 10 van het vrouwelijk geslacht, levenloos aangegeven 1, te zamen 25; huwelijken 13.

— In de gemeente *Bedum* zijn in 1851 geboren 42 van het mannelijk, 51 van het vrouwelijk geslacht, in onecht 2 van het mannelijk, 2 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 97; overleden 26 van het mannelijk, 28 van het vrouwelijk geslacht, levenloos aangegeven 1 van het mannelijk, 2 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 57; huwelijken 33.

Uit een door de *Staats-Courant* medegedeelden staat der Nederlandsche koopvaardijvloot blijkt, dat deze op ult. Dec. 1851 telde 1860 schepen, metende 210,753 lasten (tegen 1793 schepen, metende 198,462 lasten op ult. Dec. 1850.) Het getal nieuw gebouwde schepen, welke in 1851 zeebrieven bekomen hebben, beloopt 167, met 17,794 lasten.

De opbouw eener Protestantsche kerk in de hoofdstad van Sardinië is een werk van zoo uitstekenden aard, dat geen Protestant 'er niet eene eer in stellen zal daartoe zijnen steen aan te dragen. Wij houden ons daarom verzekerd, dat wij onzen lezers eene aangename dienst bewijzen met eene plaats te geven aan de volgende

CIRCULAIRE.

„Op een adres van den heer J. P. REVEL, moderator der Waldensche Kerk in de valleijen van Piëmont, verzoekende om vergunning tot het houden eener kollekte onder de Hervormden hier te lande, ten behoeve van den opbouw eener Protestantsche kerk te Turin, heeft de minister van justitie, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz., bij dispositie van den 15den November 1851, no. 14, vergunning verleend tot het doen der verzochte inzameling, onder aanbeveling van de leeraars en opzieners der gemeenten, bijaldien deze daartoe termen vinden.

„De algemeene synodale commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft daarop in hare handelingen den wensch uitgedrukt, dat deze inzameling voorspoedig moge voortgaan, en hare verwachting, dat de vaderlandsche gemeenten hare gunstige gezindheid jegens het edel volk, die zij zoo vele malen krachtig openbaarden, niet verzaken zullen, en nu ook de Christenhand zullen leenen om het kerkgebouw te doen rijzen, dat daar staan zal als een gedenkteeken van het verbroken juk, de zegepraal der Evangelie-vrijheid, eeuwen lang met alle kracht gehandhaafd, en bij menige vervolging duur betaald met bloed en tranen.

„De ondergeteekenden, leden van het Waalsch comité voor de zaken der Waldensche Kerk in Piëmont, daartoe door het Waldensche kerkbestuur aangezocht, verklaren zich bereid de giften te ontvangen, welke in de gemeenten bijeengezameld zullen worden voor de boven omschrevene Christelijke onderneming, en nemen op zich zorg te dragen, dat de hun toe te vertrouwen gelden zoo spoedig mogelijk zullen worden overgezonden.

„Dien overeenkomstig verzoeken zij hunne geëerde broederen, de leden der klassikale besturen van de Hervormde Kerk, om naar hun beste vermogen te willen bevorderen, dat de vergunning des ministers goede vruchten oplevere in de gemeenten, en daartoe in iederen kerkeraad het doen eener inzameling in overweging worde genomen.

„Mogen eenmaal in het kerkgebouw, dat te Turin zal worden gesticht, erkentelijke gebeden tot den Heer der gemeente opgaan voor de weldadige geloofsbroeders in Nederland.

'S GRAVENHAGE, Januarij 1852.

J. D. REVEL, pred. te 's Gravenhage.
P. J. MARCUS, pred. te Rotterdam.
J. H. GERLACH, pred. te Middelburg.
E. A. ZUBLI, pred. te Delft.

Oordeel van Punch over de nieuwe Fransche Constitutie.

Punch geeft de volgende lezing der Fransche constitutie: „De president der republiek is verantwoordelijk aan den president der republiek. en daar deze verantwoordelijk is aan den president, zoo kan hij doen, wat den president behaagt. De president zal ministers hebben, die er eer in stellen, om te denken zoo als de president het wenscht. Hoe hooger het standpunt van den president is, zoo veel te meer heeft hij trouwe raadslieden noodig en zoo veel te meer behoefte hij aan raad heeft, zoo veel te minder zal hij dien volgen. Geschiedenis en wijsbegeerte leerden, dat de beweegelijkheid der hartstogten in verhouding tot het getal afneemt, en daarom zijn in wetgevende ligchamen 60 beter dan 260, 6 beter dan 60 en 1 beter dan 6. De discussiën worden met eene krijgsraad-kortheid door des presidents orgaan openbaar gemaakt, en wijl men met nuttelooze interpellatiën veel tijd verspilt, wordt er niets gevraagd, of wordt er gevraagd, niets geantwoord. De senaat zal onder de leiding van den president beraadslagen, en bestaan uit al de beroemde namen en talenten, die niet *gedeporteerd* zijn."

OVERZIGT
van de Algemeene Scheepvaart door de Sond,
gedurende het jaar **1851**, vergeleken met die van het voorgaande jaar.

VLAGGEN.	1850.	1851.	MEER.	MINDER.
Nederlandsche	1827	2005	178	
Deensche	1348	1565	217	
Zweedsche	1992	2255	263	
Noordsche	2573	2894	321	
Russische	1157	1001	....	156
Pruissische	2391	2664	273	
Engelsche	5443	4811	....	632
Fransche	316	292	...	24
Noord-Amerikaansche	105	134	29	
Spaansche	2	0	....	2
Napolitaansche	64	41	....	23
Portugesche	5	0	....	5
Hamburger	30	76	46	
Bremer	29	34	5	
Lubecker	102	123	21	
Mecklenburger	1005	1072	67	
Hannoversche	518	744	226	
Oldenburger	209	199	....	10
Belgische	5	7	2	
Oostenrijksche	0	2	2	
	19121	19919	1650	852
			852	
dus in het jaar 1851			798 meer.	

Kerk- en Schoolnieuws.

DEN HAM EN FRANSUM, 28 Januarij. Alhier is door Zijne Excell. den minister van justitie, voorloopig belast met het depart. der Herv. eeredienst, de volgende nominatie van predikanten en kandidaten opgegeven: *J. Aldershof*, te Aduard; *P. Boeles*, te Pingjum; *J. M. Doorenbos*, te Schingen; *U. J. Huber*, te Weiwerd; *J. Santée Nieweg*, te Feerwerd; *J. A. C. F. Revel*, te Augsbuurt; *J. P. Brinkwold Riedel*, te Saaxum, en de kandidaten: *B. J. Broese*, *C. Cammingha*, *J. D. Dibbets*, *G. W. van Eerde*, *C. P. de Groot*, *J. Beekhuis Heckman* en *W. J. Koppius*; ten einde ouderlingen, diakenen, kerkvoogden en notabelen dezer gemeente daaruit een ter benoeming tot predikant alhier aan Z. M. zouden voordragen

DWINGELO, 28 Januarij. Ter vervulling der vacature wegens het vertrek van ds. *van Schaick* naar Paramaribo, is heden geformeerd het volgende twaalf-, acht- en viertal (alph. gesteld); uit welk viertal door den collator eene keuze zal worden gedaan: *C. Bolt* te Diever, *J. G. Borgesius* te Oude Pekela, *Bruna* (1) te Hassels, *J. Ebbinge* (2) te Wapserveen, *de Haas* (3) te Ommelanderwijk, *H. W. Hemmes* (4) te Oostwolde, *W. Lolckema* (5) te Westerbork, *J. A. Prins* (6) te Kampereiland, *A. Rijkens* (7) te Akkrum, *J. van Schaick* te Bruchem, *L. W. Stomp* te Diever, *E. U. Thoden van Velsen* (8) te Ferwerd. Het achttal de acht genommerden en het viertal no. 2, 5, 7 en 8.

ARNHEM, 29 Januarij. Uit het vroeger medegedeelde twaalftal predikanten heeft de groote kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, heden het navolgende *zestal* geformeerd (alphabetisch):

DD. *de Blaauw*, te Hoorn; *Clement*, aan de Helder, *de Keijzer*, te Oudewater; *Linse*, te Steenderen; *Uden Masman*, te Meppel, en *Pleyte*, te Bergen op Zoom.

— Door den kerkeraad der Herv. gemeente van *Harderwijk* is den 30sten Januarij j.l. het volgende twaalftal van predikanten geformeerd.

Ds. *Creutzberg* te Vlissingen; *van Toorenenbergen* te Elspeet; *Osti* te Putten; *Verhoef* te Sluis; *Gildemeester* te Ophemert; *Molenaar* te Scheveningen; *van Toorenenbergen* te Vlissingen; *Slothouber* te Huizen; *Broedelet* te Monnikendam; *Nijhoff* te Vaassen, *Abresch* te Heilo; waaruit het volgende zestal is gemaakt:

Ds. *Slothouber*, *Gildemeester*, *Molenaar*, *Broedelet*, *Verhoef*, *Osti*.

Z. M. heeft goedgekeurd de gedane beroepingen van predikanten door de kerkeraden der Hervormde gemeenten van Bladel en Hapert c. a., op *E. J. F. van Dissel*, *jr.*, kand. bij het prov. kerkbest. van Utrecht; van Harich en Ringahuizen, op *W. L. Ladenius*, kand. bij het prov. kerkbest. van Zuid-Holland.

SELLINGEN, 30 Januarij. Heden had alhier het vergelijkend examen voor den vakanten schoolonderwijzerspost plaats. Van de 28 sollicitanten, die zich hadden aangegeven, hebben 25 het examen afgelegd, dat door mr. *J. S. G. Koning*, bijgestaan door den onderwijzer *Bouman*, van de Beerta, werd afgenomen. De volgende personen hebben de meeste blijken van theoretische bekwaamheid gegeven: *Venema* van Sappemeer, *Dikboom* van Winschoten, *Tholen* van Drouwendermond, *van Stappen* van Groningen, *Weers* van Solwerd, *Huisingh* van Groningen, *Boneschanscher* van Oostwold, *Gelling* van Onstwedde, *Bosch* van Oostwold en *Verwer* van Blijham, waarvan de zes eersten op het benoembare getal zijn geplaatst, waaruit den 1sten dezer de keuze zal geschieden.

(*Ingezonden.*)

SURHUISTERVEEN, 29 Januarij.

Het zoo vurig gewenschte en sinds lang benoodigde onderwijs op de *Surhuisterveensterheide* zal nu toch spoedig gegeven kunnen worden. Het verzoek der Commissie van plaatselijk toezigt over de school te *Surhuisterveen*, aan de Staten van de Provincie *Friesland*, om *f* 300 tractement 's jaars voor een' te benoemen onderwijzer op de *Heide*, is in zóo verre verhoord, dat de Staten in hunne laatste zomervergadering *f* 150 toestonden, onder voorwaarde, dat het Gemeentebestuur van Achtkarspelen ook *f* 150 verschafte. Dit bestuur evenwel niet bij magte zijnde, aan dien eisch te kunnen voldoen, wendden de Staten zich in hunne herfst-vergadering tot Z. Maj. den Koning met verzoek, om uit 's Rijks schatkist *f* 50 's jaars af te staan, tot tijd en wijle de behoeftigen op de heide zelven in staat zullen zijn, *schoolgeld* enz. te kunnen betalen.

In deze week kwam de verblijdende tijding, dat aan dit verzoek voldaan zal worden. Eere den Koning, eere den Staten van dit gewest! Spoedig kan nu niet alleen de predikant, maar ook een onderwijzer in de te bouwen *kerk*, die voor *f* 2470 is aangenomen door den heer W. E. WIETSEMA, van Dragten, werkzaam zijn, tot stichting en opvoeding van zoo vele ongelukkigen!

In de kerk schoolonderwijs? Ja! door goedgunstig besluit van den kerkeraad en de kerkvoogden van Surhuisterveen, zal voor eerst een gedeelte van dat gebouw worden ingerigt tot het geven van onderwijs aan de jeugd. Zoo kan de kerk den Staat behulpzaam zijn, gelijk de Staat in vele dorpen en steden helpt, door schoolgebouwen tot het houden van godsdienstoefeningen af te staan.

Vereenigd mogen beiden, ook bij aanstaande scheiding, blijven werkzaam zijn tot bevordering van waarachtig heil van ons geliefd en dierbaar Vaderland!

(*Ingezonden.*)

Errare humanum est!

De waarheid van dit gezegde ontwaarden wij bij het lezen der handelingen van den gemeenteraad van Groningen, zitting houdende Zaturdag den 24sten dezer, betreffende de ondiepte der rivier de Pekela.

Dáár toch werd door een respectabel lid van dien Raad te berde gebragt, dat de ondiepte dier rivier alleen de groote — en niet de kleine vaart belemmerde.

Daar wij wel vooronderstellen, dat dit lid ter goeder trouw zijne motiven staafde, wegens het préjudice, hetwelk voor de stad lag in het subsidiëren der gemeente O. Pekela, betreffende de hergraving van bovengenoemde rivier, — zoo vinden wij ons verpligt, naar aanleiding van die motiven, nopens deze zaak eenige opheldering voor eene andere zienswijze te geven.

Bij gewone zomerdroogte is de vaart te O. Pekela zóó ondiep, dat bijna al de kleine schepen, zelfs half beladen zijnde, vletten moeten, en zelden gebeurt het dan, dat eene praam met 3/4 dagwerk turf de Pekela passeren kan. Beurtschepen krijgt men dan volstrekt niet te zien, en de goederen van elders herwaarts bestemd, worden in onderscheidene pramen overgeladen, waardoor bovengenoemde beurtlieden somtijds hunne beurten verzuimen; uit vrees hiervoor, moeten zij dikwijls de goederen per schuit hier naar toe zenden, en de alhier gevestigde handelaren hierdoor verstoken worden, hunne met die schepen te verzenden goederen ter bestemder plaats te kunnen effectueren. — Welk overgroot nadeel zulks alhier te weeg brengt, behoeft voorzeker geen betoog; niet alleen is dit met de groote en kleine beurtschepen het geval, maar zelfs de *schuit* kan de goederen niet vervoeren, en de hier bestaande handelaren zien zich dikwijls genoodzaakt hunne goederen te moeten verdeelen in die beurten, dat de schuit bijna ledig zijnde dezelve kan medenemen.

Dat de stad hier zoowel direct als indirect mede geïnteresseerd is, ligt van zelven dáárin opgesloten, doordien bij het niet doorvaren der schepen, de stad van de verlaatsgelden verstoken blijft.

Het is te betreuren, dat de Pekela telkens, wanneer eene kleine flikkering van herstel en opbeuring van den zoo kwijnenden handel en o.w. scheepvaart zich aan den gezigteinder opdoet, hare verwachtingen steeds door allerlei in den weg gelegde struikelblokken de bodem ziet ingeslagen.

Wanneer zullen de ware belangen eener zoo belangrijke en voorname plaats eens naar waarde behartigd en behandeld worden!

Een belanghebbend handelaar
te *Pekela*.

M. de R.!

Tot nu toe heeft nog geen mensch van de comedie gerept. Achtte men 't soms niet noodig? 't Is bezwaarlijk te gelooven, maar men zal gedacht hebben: „'t Is toch aan eens doovemans deur geklopt en bijgevolg den moriaan gewasschen." Ook wilde men wel-ligt maar liever de zaakjes voorshands haar eigen gang laten gaan, nu men toch wist, dat er van hoogerhand aan eene reorganisatie van ons vaderlandsch tooneel werd gewerkt. (De goede Melpomene gebiede er haar zegen op, maar 't is een werk van sta vast!) Maar dat alles neemt dan toch niet weg, dat er voor alle ding één maat is, en dat men wel een padde kan trappen tot ze kwakt. Scherts ter zijde, maar 't is ergerlijk, M. de R.! zoo als men soms hier in den schouwburg, die toch *Utile et Dulce* tot zinspreuk voert, op de ergerlijkste manier wordt geërgerd. Sommigen moge het goed zijn, dat er ergernis zij, ons niet, M. de R.! En het is daarom, dat wij u ten dringendste verzoeken, dit wel te willen opnemen in uw geëerd en veelgelezen blad, en tevens dan een exemplaar te doen toekomen aan den heer ROSENVELDT, tot informatie; — een en ander, opdat wij ons niet te eeniger tijd mogen verpligt rekenen, om, hoe noode dan ook, te herinneren aan wat er geschreven staat in de tweede zinsnede van art. 188 der gemeentewet.

X.

Correspondentie.

Wij ontvangen uit *Winschoten* een' brief, waaruit ons blijkt, dat de inzender van het daarin vermelde berigt zich de vrijheid gegeven heeft, ter verspreiding van een onwaar berigt, zich van den naam en de handteekening van een' ander te bedienen. Deze brief luidt voor een gedeelte als volgt:

„WINSCHOTEN, 27 Januarij.

Mijnheer! Niet zonder verwondering lees ik in het bijvoegsel uwer Courant van heden, dat ten mijnen huize te Zuiderveen, bij Winschoten, den 20sten Januarij l.l. een veulen met twee koppen en zes beenen is geboren, hetwelk een paar dagen daarna is overleden. — Daar ik nu in het geheel geene merrie houd en dus nog minder zoodanig veulen bij mij geboren kan zijn, weet ik niet met welke bedoeling de inzender dit berigt aan u heeft doen toekomen. Hoezeer mijn naam daarin ten onregte is gesteld, is echter op Zuiderveen geen landbouwer van gelijken naam, zoodat mijn persoon, hoezeer U. J. UDDE genoemd, daarmede moet bedoeld zijn."

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.